

TAJEMSTVÍ DIVOKÉHO HVOZDU

TONKE
DRAGTOVÁ

Tajemství Divokého hvozdů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Tonke Dragtová

Tajemství Divokého hvozdů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Albatros

Tajemství Divokého hvozdů

Tajemství Divokého hvozdů

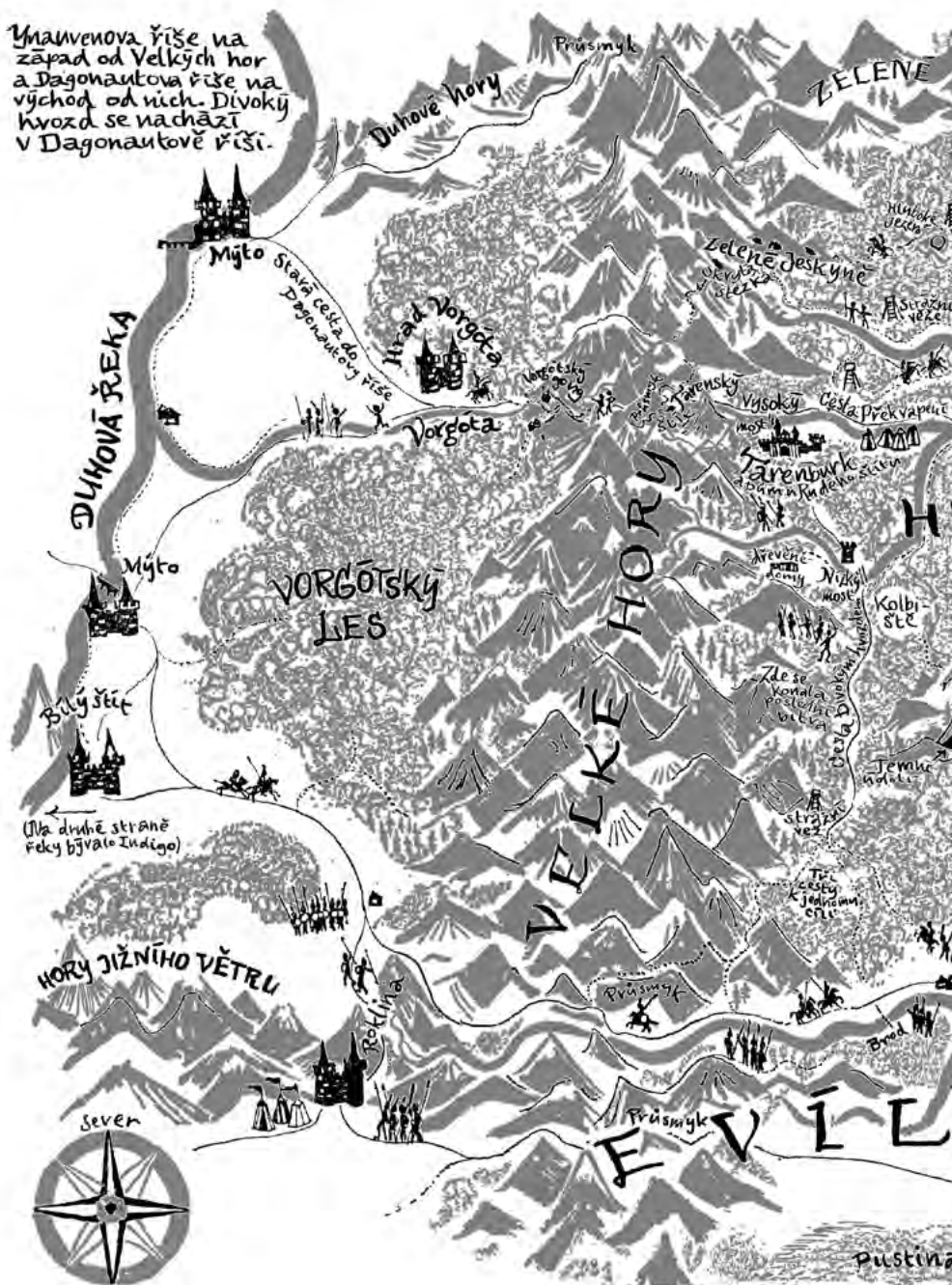

Tonke Dragtová

Přeložila Jana Irmannová-Pellarová

A l b a t r o s

Ymauvenova říše na
západ od Velkých hor
a Dagonantova říše na
východ od nich. Divoký
hvozď se nachází
v Dagonantově říši.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Tato kniha vyšla s podporou
Nizozemského literárního fondu.

Original title: Geheimen van het Wilde Woud
© Tonke Dragt, 1965, Uitgeverij Leopold, Amsterdam
All rights reserved. No part of this book may be
reproduced, transmitted, broadcast or stored in an
information retrieval system in any form or by any
means, graphic, electronic, digital or mechanical,
including photocopying, taping and recording,
without prior written permission from Publisher.

Translation © Jana Irmannová-Pellarová, 2025
Lettering © Ondřej Fučík, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-00-07613-3
ISBN e-knihy 978-80-00-07879-3 (1. zveřejnění, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-00-07880-9 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-00-07878-6 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

„Slunce zapadá do moře, do vody,“ řekl Pomatený z Lesní chýše. „Řeknu to svým bratrům, ti to určitě nevědí. Nebo je to tajemství?“

„Už nejsou žádná tajemství,“ řekl Tjuri.

Pomatený svažtil čelo. „Už žádná tajemství?“ zopakoval. „Říkají mi sice Pomatený, ale tomu nevěřím, že už nejsou žádná tajemství.“

Tjuri se na něho překvapeně podíval a najednou k němu pocítil cosi jako obdiv. „Ano,“ řekl, „máš pravdu. Své tajemství už prozradit smím, ale tajemství je samozřejmě mnohem víc. Tajemství Divokého hvozdu například a ještě spousta dalších. O některých jsme možná ještě ani neslyšeli. A některá nikdy nepochopíme.“

„Teď nerozumím tomu, co říkáš,“ zarazil ho Pomatený.

(Dopis pro krále, Osmý díl)

Zima ve hvozdu

Vraní krákání náhle prolomilo ticho. Pták zatřepal křídly a přistál na větvi — černá skvrna proti vši té běli a šedi. Pár vloček sněhu se sneslo z větvě dolů jako jemný prach.

Rytíř Ristridin se zastavil, přitáhl si plášť těsněji kolem těla a napadlo ho, jestli mu to náhodou nemá něco říct. Má to snad být výstražné znamení? Varování před nebezpečím? A pak si s úšklebkem sám nad sebou pomyslel, že se změnil, že váhá jen proto, že vidí vránu — prostě jen další hladový tvor v téhle proklatě mrazivé zimě.

Zdálo se to už jako celá věčnost od chvíle, kdy si ho král Dagonaut povolal a řekl mu: „Donesly se ke mně podivné zvěsti o Divokém hvozdu, o krutých lupičích a nebezpečných kmenech, o lesních bytostech a Mužích v zeleném. Přeji si, abys na místě prozkoumal, co je na tom pravdy — ty, nejzkušenější z mých potulných rytířů. A přeji si, abys tam odjel okamžitě, protože mnohá nebezpečí mohou odtamtud ohrožovat naši zemi.“

A Ristridin jel, doprovázen rytířem Arvautem a dvaceti dalšími druhy. Ale teď tu chodil sám. Ovšem v lese sám nebyl, to dobře věděl. Musel stále myslet na to, co mu jednou řekl jeho přítel, rytíř Edvinen z Forestry: „Musíš se vydat do Divokého hvozdu, musíš přece poznat celou svou zemi — celé území říše krále Dagonauta. Vzpomínám si, že podle starých příběhů tamtudy kdysi vedla velká cesta, která se hvozdem táhla na západ, do Ynauvenovy říše. Proč jste

ji nechali zarůst? Uvolněte ji zase, prosekejte ji, ať bytosti, které se straní denního světla, utečou. A navíc tu přibude ještě jedna spojnice mezi našimi dvěma zeměmi: Ynauvenovou a Dagonautovou říší.“

Edvinen býval rytířem ve službách krále Ynauvena, ušlechtilého panovníka, vládnoucího na západ od Velkých hor. Byl však zavražděn Rudými jezdci — ne zde, ale v jiném lese. Rudými jezdci z Evílanu, temné země na jihu... Mezi Ynauvenem a Evílanem zuřila válka, i když byl evílanský panovník synem krále Ynauvena — jeho mladším synem a jeho největším nepřítelem. Edvinen v téhle válce bojoval, ale nakonec byl zrádně zavražděn, právě na území Dagonautovy říše.

Mávání křídel Ristridina probralo ze zamyšlení.
Vrána odletěla.

Pomalu se vydal dál. Sníh mu křupal pod nohama a sem tam zapraskalo pár větviček. Jinak zvuky žádné. Cítil se jako poutník Zemí smrti. Toto byl Divoký hvozď, kde byl králem Dagonaut, i když sem nikdy nevstoupil a nevěděl, jaká tajemství ukrývá. A já? pomyslí si Ristridin. Já, který jsem ona tajemství odhalil, dostanu se odsud někdy živý, abych mohl vyprávět, co jsem se dozvěděl?

Kdesi byly vesnice a města, domy a hrady, kde v pokoji a v míru přebývali lidé a neuvědomovali si, že existují divočiny, jako je tato. Ptal se sám sebe, jestli se mu někdy podaří se k těmto místům dostat. Musím! říkal si, ale cítil se unavený a starý.

Opět se v chůzi zastavil. Jeho cestu už dříve křižovali jiní. Spatřil stopy ve sněhu. A bylo jich mnoho.

A on byl sám. Kde vůbec je? Před mnoha dny přešel přes Černou řeku a od té doby dlouho bloudil. Prodíral se pichlavými křovisky a spleťtými větvemi, sněhem, mlhou a jinovatkou. Na východě, a vlastně

nijak daleko, musí být Islan — osamělý hrad na volné planině, obklopené lesy. Tam se chtěl dostat.

Komu asi patřily čerstvé stopy pod jeho nohama? Byl už tak blízko Islanu? Anebo se zmýlil a ztratil se? Pohlédl vzhůru a spatřil holé větve ve spleti korun stromů, kudy občas probleskovalo stříbřité nebe.

Opět se dal na pochod. Měl pocit, jako by ho někdo sledoval, jako by se na něj někdo tajně díval. Ve vyhublém obličejí měl zasmušilý a napjatý výraz, ruka mu spočívala na jílci meče. Takto dál pokračoval v hledání cesty ke hradu Islan.

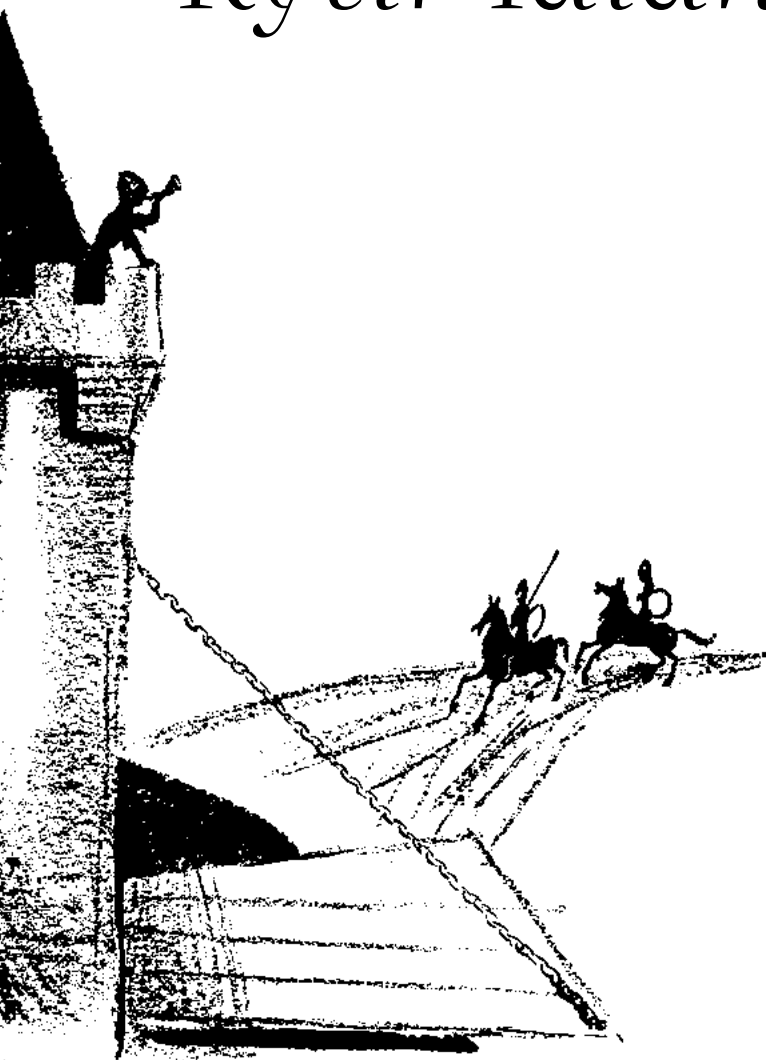
Hrad Islan... tam začínal obydlený svět. Pokud by Ristridin došel až tam, mohl by pokračovat dále. Pak by mohl opět osedlat koně, znovu by se viděl s přáteli.

Dal slib, dohodl si setkání. Na jaře se měl sejít s přáteli v sídle svých předků, na hradě Ristridin u Šedé řeky. Jeho druzi byli všichni rytíři — ne, jeden z nich ještě na rytíře pasován nebyl, i když mezitím už k tomu možná došlo. Tjuri, syn Tjuriho, dokázal, že si rytířské ostruhy zaslouží. Vždyť se mu podařilo splnit tajemný úkol: doručit dopis králi Ynauvenovi.

P r v n í d í l

Rytíř Idian

1 Plány na cestu

Rytíř Tjuri jel na svém černém koni Ardanvenovi po bahnité stezce podél Modré řeky. Nedávno byla řeka ještě plná ledových ker, ale teď už voda zase mohla svobodně proudit. Hladina sahala vysoko a voda hučela, čeřila se a prudce pádila, protože daleko odtud v horách právě tál sníh. Tjuri zvedl hlavu a zhluboka se nadechl. Vzduch byl studený, ale přesto jiný než v uplynulých dnech. Pole i les napravo od něj byly ještě holé, ale nad nimi vzrušeně poletovali ptáci, kteří již dobře věděli: zima končí! Blíží se čas, kdy zase na cesty vyrazí poutníci. I on sám by se rád vypravil na cestu, pryč z Tehuri, z otcova panství, kde pobýval posledních pár měsíců.

Pohlédl před sebe, směrem k jihu. Tam, mnoho dní cesty odsud, se kolem ústí řeky rozkládala bažinatá Země delt. Dále na západě ležel Evílan, říše, kde panoval zlý vladař. Tam se vydat nechtěl. Ale u Šedé řeky, která tvořila hranici s Evílanem, ležel hrad, o kterém často přemýšlel, i když tam nikdy nebyl. Ristridin, hrad předků potulného rytíře, který nesl stejné jméno: Ristridin z Jihu. Rytíř Ristridin odešel na podzim minulého roku do Divokého hvozdu, ale na jaře se měl opět vrátit na svůj hrad. Měl se tam setkat s přáteli a pozval i Tjuriho, aby za ním přijel.

Tjuri přitáhl koni uzdu a hlasitě pronesl: „Samozřejmě pojedu. Tak brzy, jak to jen bude možné. Zítř!“

Ardanven zastříhal jemnými ušima, jako by chápal, co jeho mladý pán říká. Tjuri ho poplácal po šíji. „Však ty také toužíš po tom, abys mohl cestovat jako dříve, vid?“ oslovil koně šeptem. „Jako s rytířem Edvinenem?“ A pomyslel si: také bych se chtěl stát potulným rytířem. Později, až otec zestárne, budu žít na Tehuri. Budu se sem stále vracet, protože je to můj domov. Ale nejdřív bych rád více poznal svět. A kdo ví,

možná mě jednou král Dagonaut bude potřebovat, takže budu moci dokázat, že jsem hoden být jeho rytířem.

Otočil koně a vracel se zpět ke hradu Tehuri, který se rýsoval v dálce.

O chvíli později již přejížděl padací most, který byl v těchto časech míru vždy spuštěný. Strážní ho srdečně zdravili. Oba Tjuriové, otec i syn, byli velice oblíbení. Starší z nich nesl přízvisko „Chrabrý“ — jméno, které si před mnoha lety vysloužil v boji. Jeho syn byl nejmladším z Dagonautových rytířů a jediný z nich, který směl nosit bílý štít, protože prokázal velkou službu Ynauvenovi, králi říše na západě.

Když Tjuri na vnitřním nádvoří seskočil z koně, přistoupil k němu asi patnáctiletý mladík. Byl to Piak, jeho nejlepší přítel, který byl zároveň i jeho panošem.

„Zdravím, Tjuri!“ zvolal. „Kdepak jsi byl? Hrál jsem s tvým otcem šachy, a když jsem najednou vzhlédl od šachovnice, byls pryč!“

„Musel jsem na chvíli ven,“ odpověděl Tjuri, „a Ardanven také. Změnilo se počasí.“

Odvedl koně do stáje. Dělával to vždy osobně. Ardanvena se nesměl nikdo dotknout, kromě Piaka.

„Všiml jsem si,“ přitakal Piak, který doprovázel Tjuriho ke stájím. „Před chvílí jsem vylezl na nejvyšší věž a tam to bylo cítit ve vzduchu.“

Tjuri se pousmál. Piak měl stále v oblibě vysoko položená místa, i když to teď byly jen obyčejné věže místo hor, odkud pocházel. „Teď se už můžeme vydat na cestu,“ řekl.

„No to je teda nesmysl,“ prohlásil starý podkoní stojící u vchodu do stájí. „Pěkný nesmysl,“ zopakoval. „Březen je na cestování příliš chladný, duben příliš proměnlivý. A to ještě ani duben není. Raději si počkejte až do května.“

„Květen je zase možná příliš vlahý,“ zasmál se Tjuri.

„A červen příliš slunný,“ přisadil si Piak.

Podkoní zavrtěl šedivou hlavou. „Vy mladí jste vždycky tak uspěchaní,“ řekl, „uspěchaní, bezstarostní a věčně nespokojení s místem, na kterém zrovna jste.“ Přísně na ně pohlédl, na syna svého pána a jeho přítele. Nechoval se k nim, jak by se patřilo vůči rytíři a jeho panoši, ale pro něj, který znal ještě i Tjuriho otce jako malého chlapce, jako by nikdy neodrostli dětským střevíčkům. „V každém případě počkej alespoň na první jarní den,“ pokračoval. „Vždyť ses sotva vrátil domů. Proč bys měl podstupovat nebezpečí, že zabloudíš, že si zlomíš vaz, že tě zamordují loupežníci nebo že nastydeš a dostaneš revma od spaní v příkopu u cesty?“

„Ale Waldo,“ smál se Tjuri, „brblal bys mnohem víc, kdybychom zůstali doma a ani nevytáhli paty.“

Waldo si něco bručel pod vousy, avšak oči se mu přátelsky leskly. „Ale pamatuj si, Tjuri, synu Tjuriho, že dobrodružství člověk často ani hledat nemusí. Ono si ho najde samo, když je k tomu předurčený. Než se naděješ, budeš až po krk vězet v trampotách, aniž bys o ně stál!“

„Asi máš pravdu,“ řekl Tjuri. „Jenže my se nepouštíme jen tak někam nazdařbůh. Rytíř Ristridin z Jihu mě pozval, abych ho na jaře navštívil na jeho hradě.“

„Rytíř Ristridin přece žádný hrad nemá, ne?“ podivil se Waldo. „Myslel jsem, že je to potulný rytíř, bez panství a majetku.“

„To je pravda,“ přisvědčil Tjuri. „Hrad vlastně patří rytíři Arturinovi, Ristridinovu bratru, ale je to také Ristridinův domov, když si chce chvíli na cestách odpočinout.“

„Jak může být někdo tak bláhový, že přenechá svůj hrad jinému, aby se sám mohl toulat,“ pronesl starý muž už zase svým běžným brblavým tónem. „Dobrá, tak tedy hrad rytíře Arturina. A tam se chystáš. Spolu s přítelem.“

„Moje první cesta, na kterou pojedou jako panoš,“ zaradoval se Piak. Hnědé oči se mu rozzářily při

představě, co všechno by mohl zažít. „A není to ani daleko od vysokých hor,“ dodal toužebně.

„A ještě blíž Divokému hvozd,“ neodpustil si Waldo. „Ale co, snad víte, co děláte. Tady kousek je také les a je to mnohem hezčí a určitě mnohem lepší les než ten nebezpečný hvozd na jihozápadě. Doufejme, že se z něj rytíř Ristridin vrátil se zdravou kůží.“

Když byl Tjuri po návratu ze své cesty do Ynauvenovy říše pasován na rytíře, sdělil mu král Dagonaut, že v nejbližší době nebude jeho rytířských služeb potřeba. Ať se nejprve se svými rodiči vrátí na hrad Tehuri, aby se tam zotavil ze svých dobrodružství. Především to poslední Tjuri vůbec nepovažoval za nutné, ale přesto se i on toužil na čas vrátit do otcovského domu, kde tak dlouho nebyl. A Piak šel samozřejmě s ním. Na Tehuri se od Tjuriho a jeho otce naučil mnohému, co má správný panoš znát. Tjuriho rodiče si ho velmi oblíbili a chovali se k němu jako k vlastnímu.

I Tjuri se mnohému naučil. Otec ho bral s sebou na návštěvy po svém panství a připravoval ho na úlohu správce, kterou jednou zdědí.

Tak jim rychle utekl podzim. V zimě zdržoval chlad, sníh a mráz obyvatele Tehuri spíše uvnitř hradu. Byly to tiché dny. Téměř žádný poutník nepřešel přes padací most, aby požádal o přístřeší, o vnějším světě neměli skoro žádné zprávy. Mladíci se přesto nenudili. Navzdory zimě přece jen čas od času vyraželi do okolí a i na hradě bylo stále co dělat. Tjuri s otcem například často hráli šachy a Piak se to také naučil. Nad svým přítelem však vyhrát nedokázal; Tjuri hrál šachy výborně a porážel dokonce i otce.

V zimních měsících se však Tjuriho občas zmocňoval neklid. Byl teď rytířem, ale na mírumilovném hradě Tehuri se nedělo nic, při čem by mohl prokázat svou zdatnost.

V takových chvílích vzpomínal na svou cestu do Ynauvenovy říše na západ od Velkých hor. To, co tehdy zažil a naučil se, se jen obtížně dalo srovnat s tím, co se dělo v běžném životě. Daleko odsud, na západě, bojovali možná právě Ynauvenovi rytíři v litém boji proti nepřátelům z Evilanu. A Tjuri neměl ani tušení, jak se jim vede; na hrad Tehuri se žádné novinky z těchto krajů nedonesly.

Náhle ho popadla touha po Ynauvenově městě, Duhové řece a po dalších místech, která navštívil. Často myslel také na odlehlý hrad Mistrinaut, kde žila urozená Lavinie. Kdypak ji asi zase uvidí?

A byli tu i další, se kterými by se ještě jednou chtěl setkat, jako třeba právě rytíř Ristridin, který se s Arvautem a jeho druhy vydal do Divokého hvozdu, protože se o něm vyprávěly tak podivné věci.

A nyní, když ve vzduchu vonělo jaro, si byl Tjuri jistější než kdy jindy, že chce udělat to, co si již dříve předsevzal: cestovat jako potulný rytíř, jako Ristridin. V první řadě tedy přijme jeho pozvání a vypraví se na jeho hrad na březích Šedé řeky. A Piak ho bude samozřejmě doprovázet, však o tom smýšlí stejně jako on.

2 Příjezd na hrad Ristridin

A nyní už jel rytíř Tjuri podél Šedé řeky, samozřejmě na Ardanvenovi, svém vraném koni, jehož jméno ve starobylém jazyce Ynauvenovy říše znamená „Noční vítr“. Mladý rytíř měl na hlavě helmu, u pasu mu visel meč a tunika, kterou si navlékl přes zbroj, byla modro-zlatá, tedy v barvách Tehuri. Štít měl však bílý, jako byly bílé štíty rytířů ze Západu. Tjuri byl na svůj štít hrdý, a proto si ho vzal s sebou.

Piak jel vedle něj na koni, který byl stejně hnědý jako jeho vlasy. Ten, kdo ho znával dříve, když ještě žil nahoře v horách, by ho nyní v jeho zbroji panoše jen stěží poznal.

Starý Waldo měl nakonec pravdu, počasí zůstalo chladné a to jim cestu nijak neusnadňovalo. Teď už ale neměli do cíle daleko. Viděli hrady a pevnosti na obou stranách řeky, „jak se navzájem hlídají a obzírají“, jak to vyjádřil Piak. Pouze voda je dělila od Evílanu, země, ze které pocházeli zlověstní Rudí jezdci a kde rytíři nosili černé nebo rudé štíty. Avšak obyvatelé Evílanu o sobě nedávali vědět.

„Nestojíme jim ani za to, aby si na nás dávali pozor,“ vyprávěl jim jeden rytíř, když jednou nocovali na jakémsi hradě. „Evílan hledí pouze k Ynauvenově říši. Zaslechl jsem zvěsti o veliké bitvě, ke které tam došlo, ale jak dopadla, to nevím.“

Tjuri se ptal, jestli je mu něco známo o rytíři Ristridinovi. Vrátil se už na svůj hrad? Ale jejich spolustolovník mu na tuto otázku odpovědět nedokázal, stejně jako nikdo jiný.

„Však už se to brzy dozvíme,“ pronesl Piak, když v dálce zahlédli věže, které nemohly patřit k ničemu jinému než ke hradu Ristridin. „Jak se všechny ty hrady jeden druhému podobají, nezdá se ti? Všechny jsou obrovské a kamenné, s tlustými zdmi a cimbuřím. Vlastně je ani nemám nijak zvlášť rád, i když v nich občas může být i docela příjemně.“ Pustil na chvíli otěže a začal si mnout ruce zmodralé chladem. Za okamžik zvolal: „Támhle vidím něco v dálce. Hory!“

Ano, daleko před sebou v oparu tušili vrcholky Velkých hor na západě; téměř je ani nešlo rozeznat od šedých oblaků nad nimi.

„Jedeme nyní po Třetí velké cestě na západ,“ vysvětloval Tjuri. „Ta vede průsmykem dál do Ynauvenovy říše.“

„Po První velké cestě jsme chvíli cestovali i minulý rok,“ vzpomínal Piak, „kolem hradu Mistrinaut. Ale kde je tedy vlastně Druhá velká cesta?“

„Druhá velká cesta,“ odpověděl Tjuri, „skoro celá zmizela v porostu Divokého hvozd.“

„Nějaký les vidím,“ ukazoval Piak.

„Myslíš, že je to Divoký hvozd?“

„Neřekl bych,“ odpověděl Tjuri. „Ten leží dále západním směrem, jak jsem slyšel.“

„Už brzy nám o tom rytíř Ristridin snad poví něco víc,“ řekl Piak. „Víš, že mám skoro pocit, jako bych ho znal? I když jsem se s ním v životě nepotkal. Tolik jsi mi o nich vyprávěl: o Ristridinovi a Benduovi, o Arvautovi a Evijnovi. Hele, ještě si pamatuji všechna jejich jména.“

„A to se ještě setkáme i s rytířem Arturinem,“ sliboval Tjuri, „s Ristridinovým bratrem. Toho neznám, i když to má být náš hostitel.“

Vpodvečer dojeli až k hradu. Hlídka na jedné z věží už jejich příchod ohlásila troubením rohu. Padací most se s vrzáním spustil, a když přes něj přešli, otevřely se jedny ze dveří v bráně a před nimi se objevila čtveřice ozbrojených strážných.

„Tady hosty jen tak dovnitř nepouštějí,“ pošeptal Piak Tjurimu.

Ten strážné pozdravil. „Přicházíme jako přátelé,“ zvolal jejich směrem, „a žádáme o přístřeší. Jsem rytíř Tjuri a tohle je můj panoš Piak.“

„Rytíř Tjuri?“ podivil se jeden z ozbrojenců. „Copak nepříjízdíte ze západu? Nesete bílý štít jako Ynauvenův rytíř a jste mnohem mladší, než jsem si o Tjurim Chrabrém myslel.“

„Jsem jeho syn,“ odvětil mladík. „Tjuri s bílým štítem. Rytíř Ristridin mne sem pozval.“

„Rytíř Ristridin?“ vykřikl strážný. „Máte o něm snad nějaké zprávy?!“

Tjuri údivem povytáhl obočí: „Ne, copak on ještě není zpátky?“

„Ne, ještě ne,“ odpověděl zklamaně strážný.

„Na jaře se přece měl zase vrátit.“

„Je to tak,“ přitakal strážný, „ale ještě tu není.“

Rytíř Bendu na něho už také čeká. Ten přijel především... Ale vstupte dál, Tjuri, synu Tjuriho. Ohlásím rytíři Arturinovi váš příjezd.“

Za krátký čas už naši přátelé stáli tváří v tvář rytíři Arturinovi, hradnímu pánu, který je srdečně zdravil. „Vítej, rytíři Tjuri,“ řekl, „i ty, panoši. V krbu už hoří oheň a jídlo je schystané. Vítám vás zde i jménem svého bratra, který vás pozval, alespoň jak jsem slyšel.“

Rytíř Arturin se Ristridinovi příliš nepodobá, pomyslel si Tjuri. Byl menší než potulný rytíř a zdaleka ne tak hubený. Jen kudrnaté vlasy měli oba stejné.

Nyní k přátelům přistoupil další, mohutný muž s tmavými vlasy a bujným vousem.

„Rytíř Bendu!“ zvolal Tjuri.

„V celé své kráse,“ zahlaholil Bendu a potrásl mu rukou. „Moc rád tě zase vidím, Tjuri. A vidím, že je to tak, jak jsem ti jednou říkal: teď je z tebe rytíř, jak se sluší a patří.“ Obrátil se k Piakovi, který vedle nich trochu nejistě postával. „A kdopak jsi ty?“

„Můj nejlepší přítel, Piak,“ vysvětloval Tjuri. „Byl mým průvodcem v horách a cestoval se mnou až do Ynauvenovy říše. A teď se z něj stal můj panoš.“

Bendu stiskl ruku i jemu, tak pevně, až se Piakovi zatmělo před očima. „Máš nějaké zprávy o Ristridinovi?“ zeptal se potom rytíř Tjuriho.

„Už je to pár měsíců, co jsem se s ním viděl naposledy,“ odpověděl dotázaný. „Krátce předtím, než odešel do Divokého hvozdů.“

„Ach tak.“ Bendu byl očividně zklamaný.

„Tady ještě není, jak sám vidíš,“ vložil se do řeči rytíř Arturin. „Ale v Divokém hvozdu už také ne.“

„Skutečně?“ řekl Tjuri poněkud překvapeně.

„A kde tedy je? A co ve hvozdu viděl?“

„O tom toho mnoho nevíme,“ odpověděl Arturin. „A už vůbec nevíme, kde je teď. V zimě Divoký hvozd opustil; tuhle zprávu mi přinesl posel z hradu Islan. Ten stojí blízko hvozdu, jak sám možná víš. Ristridin se tam zastavil a požádal hradního pána, aby poslal zprávu králi Dagonautovi a mně. Chtěl se vydat do jiných končin, kde by se toho dalo více zažít. Cesty v Divokém hvozdu — alespoň to prý tvrdil — jsou slepé nebo vedou k rozvalinám dávno opuštěných obydlí.“

„Může být,“ ozval se Bendu, „ale nikdo mi nevymluví, že mohl přinejmenším dát vědět, kam se chce vypravit. Opravdu o tom pán na Islanu neví nic bližšího?“

„Poslal jsem mu dopis,“ pokračoval rytíř Arturin. „Odepsal mi, že už toho více neví. Ristridin dokonce vůbec ani nevstoupil dovnitř do hradu. Měl naspěch a jel směrem na východ.“ Odmlčel se a ustaraně nakrčil obočí.

„A proč ne na jih?“ zvolal Bendu.

„I tam na něj čeká jeden úkol!“

„Úkol?“ podivil se Tjuri. A pak náhle pochopil. Vždyť Ristridin, stejně jako Bendu, přísahal, že potrestá Černého rytíře, který zavraždil jejich přítele Edvinena. Černého rytíře s rudým štítem, vůdce Rudých jezdců. Bojuje se spuštěným hledím, nikdo neví, kdo to je a jak vypadá...

„Vy jste se právě teď vrátil z Evílanu?“ vyzvídal dál Tjuri. „Vyprávějte! Našel jste Rytíře s rudým štítem?“

„Jestli jsem ho našel? Už ani nevím, kolik jsem jich našel,“ zabručel Bendu v odpověď. „Evílan je plný rytířů. Většina z nich nosí černou zbroj a skoro všichni mají rudé štíty. Každého z nich, na kterého jsem narazil, jsem volal k odpovědnosti za Edvinenovu smrt. Ale všichni do jednoho popírali, že by o tom byť jen něco zaslechli. Dvanáct

soubojů jsem vybojoval, ale na toho, kterého jsem hledal, jsem v boji nenarazil. Leda bych se hrozně mýlil.“

„Tak to tě teď asi v Evílanu dvakrát rádi nemají,“ poznamenal rytíř Arturin poněkud kousavě.

„Pravda, nejradši jsou, když mi vidí záda,“ ušklíbl se Bendu. „To mě ale nemůže odradit od toho, abych dál pátral po onom bezectném rytíři. Teď jsem přijel sem, protože jsem se tak dohodl s Ristridinem, a doufám, že se se mnou zakrátko vypraví na jih. Dva mají větší šanci než jeden, že toho vraha naleznou.“

„Nikdy se ti to nepovede,“ prohlásil Arturin. „A evílanský panovník tě ještě nechá ze své země vykázat jako nežádoucího cizince. Alespoň já bych to na jeho místě udělal. Proč bys měl vlastně zrovna ty pomstít Edvinenovu smrt? Není to spíše úkolem mužů ze Západu? Edvinen byl přece rytířem krále Ynauvena. Ať tedy vraha potrestá král Ynauven!“

„To, co říkáš, se mi vůbec nelíbí,“ rozzlobil se Bendu. „Edvinen z Forestery byl mým přítelem, a že pocházel z jiné země, je pro mě vedlejší. Ristridin, Arvaut, Evijn a já jsme přísahali, že pomstíme jeho smrt, a co se mě týče, já své slovo dodržím.“

„Jak chceš,“ pokrčil Arturin odevzdaně rameny, „ale možná jsi už poslední, kdo na tuhle přísahu ještě nezapomněl — nebo lépe řečeno kdo ještě nepochopil její zbytečnost. Vaše čtveřice se rozpadla už před mnoha měsíci, protože tu byly důležitější věci k vyřízení. Myslím si, že ve své trestné výpravě budeš muset za chvíli pokračovat sám. Ristridin a Arvaut tu nejsou a ani Evijn nepřijel.“

„Kdo zapomene na svou přísahu, ztrácí čest,“ odsekl Bendu.

Tjuri a Piak na sebe pohlédli. Chvíli to vypadalo, že se oba rytíři pustí do hádky. Arturin však rozhovor přerušil a pozval své hosty, aby se šli posadit k ohni a vypili si s ním číši vína.

Krátce nato nastal čas na večeri. Sál se naplnil obyvateli hradu a naši přátelé se seznámili s Arturinovou ženou a jejich synkem. Rytíř Bendu už neřekl ani slovo. Byl vždy mlčenlivý a nijak zvlášť přátelský, ale teď se zdálo, že ho skutečně něco trápí. Možná právě tohle byl důvod, proč nálada v sále připadala Tjurimu tak stísněná. Navíc od něj Piak seděl poměrně daleko. On sám jako rytíř seděl na místě v blízkosti hradního pána, zatímco jeho přítele posadili mezi ostatní panoše a služebnictvo. Tjuriho to mrzelo, ale byl už to prostě takový zvyk a jen zřídka kdy ho někdo porušil.

Když se večere schylovala ke konci, Bendu přece jen trochu ožil. Opět začal mluvit o Divokém hvozdu a nadhodil otázku, proč ještě neslyšeli nic o jeho bratranci Arvautovi.

„Myslím si, že se vydal na cesty spolu s Ristridinem,“ odpověděl mu Arturin. Vyprávěl pak Tjurimu, že dostal od bratra jediný dopis, datovaný k jedenáctému dni měsíce vína* minulého roku. Zpráva byla krátká. (Ristridin prý nerad píše.) Psalo se v ní, že rytíři objevili mezi Zelenou a Černou řekou loupežnické doupě. „Lupiči žili ve staré zřícenině,“ líčil Arturin. „Ristridin a jeho druhové s nimi bojovali a přemohli je. Byli odesláni jako zajatci ke králi Dagonautovi se zprávou, že Ristridinovi, Arvautovi a jejich společníkům se vede dobře. Dopis pro mě byl vlastně opisem této zprávy. Dále v něm stálo, že rytíři mají v plánu vypravit se západním směrem hlouběji do hvozdu, aby pátrali po Mužích v zeleném.“

„Kdo jsou Muži v zeleném?“ zeptal se Tjuri.

Bendu mu odpověděl: „Muži v zeleném žijí mezi Zelenou řekou a Zelenými kopci. Alespoň to říkají dřevorubci a lovci, a dokonce jsem to kdysi slyšel i od jednoho mnicha. Jedni říkají, že jsou vysocí a krásní, jiní tvrdí, že jsou to malé zrůdy, něco jako skřeti. Proto na ně nevěřím. Podle mě je někdo buď velký, nebo malý, ale ne oboje najednou.“

* Měsíc vína: říjen.

„Možná to ani nejsou lidé,“ pronesl Arturin.
„Kdo už by taky mohl žít v té divočině, kam
nikdy nevkočila noha křesťana?!“

Bendu se zatvářil nevěřícně. „V každém případě
se s nimi Ristridin nesetkal,“ pokračoval posléze.
„Jinak by nám to přece určitě dal vědět. Vlastně
se nemohlo nic zvláštního stát... to přece vyplývá
z toho, že jsme od něj nedostali žádnou zprávu.“

Podíval se na Arturina, jako by doufal,
že jeho slovům přisvědčí.

Hradní pán se však odmlčel a upřel zasmušilý pohled
do talíře. Nakonec řekl: „Inu což, nemůžeme dělat
nic jiného než čekat, až přijede sem, jak slíbil.“

„Jen aby to netrvalo příliš dlouho,“ zamumlal si
pod vousy Bendu.

Tjuri pohlédl od jednoho k druhému a také on si
pomyslel: ano, jen aby to netrvalo dlouho. Tady se nálada
nezlepší, dokud nebude rytíř Ristridin opět doma.

3 Rytíři krále Ynauvena

Uběhlo několik dní, aniž by se Ristridin ukázal.

Rytíř Arturin se snažil, seč mu síly stačily, aby svým
hostům pobyt na hradě co nejvíce zpříjemnil. Bral je
s sebou na vyjížďky a uvnitř hradu je zaměstnával hrou
a rozhovory. Ale jakkoliv rozverně se snažil tvářit, stejně
ho stále obklopovala nálada starostlivého očekávání.

Jednoho odpoledne se zdálo, že se zima vrací. Pršelo,
dokonce padaly i kroupy, a okolo zdí hradu skučel vítr. Ve
velkém sále však v krbu vesele plápolal oheň. U něj seděla
hradní paní a její služebné a předly len. Piak si před
krbem hrál s Arturinovým synkem a dvěma psíky. Tjuri

s rytířem Arturinem seděli na druhé straně, mezi sebou šachovnici. Bendu byl jediný, kdo nedělal nic. Přecházel sem a tam, chvíli si povídal s přadlenami, potom se zase sklonil nad šachisty anebo si pohrál se psy.

Když zahlaholil hlas rohu, všichni vzhledli.

„Hosté!“ pronesl rytíř Arturin a táhl pěšcem.

„Půjdu se podívat, kdo to je,“ řekl Bendu a hned zmizel.

Rytíř Ristridin? pomyslel si Tjuri a zíral na šachovnici, aniž by si všiml, že může Arturinova pěšce sebrat.

Nikdo už se nedokázal soustředit na to, co právě dělal. Hradní pán se omluvil, vstal a následoval Bendua. Jeho manželka nařídila služebným, aby se šly přesvědčit, zda jsou hostinské pokoje připravené.

„Půjdemo se také podívat?“ zeptal se Piak a vyskočil ze země.

„Já taky dívat,“ hlásil se hned malý Arturin.

Přátelé tedy vzali chlapečka každý za jednu ruku a vešli do chodby vedoucí ze sálu. Odtud byl skrze několik vysokých klenutých oken dobrý výhled na nádvoří. Stáli vedle sebe a shlíželi dolů; hošíka si Piak posadil na ramena.

„Tamhle jedou!“ zvolalo děcko.

Ano, tady už přijížděli. Byl jich celý průvod, jezdců na koních... rytířů. V dešti se sice zdálo vše rozmazané, ale štíty rytířů byly vidět jasně. Bílé štíty!

„Rytíři krále Ynauvena,“ vydechl Piak.

„Vidím dva. A pak ještě vojáky.“

A už k nim také pospíchali sluhové, aby hostům pomohli sesednout a převzali od nich koně.

„Vidím taky tatínka!“ radoval se malý Arturin.

„A tamhle je rytíř Bendu. Přijdou ty cizí rytíři sem?“

„To víš, že jo,“ uklidňoval ho Piak a obloukem ho postavil na zem. „Za chvíli tu budou.“

Zanedlouho do velkého sálu vstoupili dva rytíři doprovázeni svými panoši a po nich Arturin a Bendu. Nejmladší z rytířů Tjurimu přátelsky pokynul.

Vždyť je to Evijn!

Rytíř Arturin ho představil a jeho společníky také. „Rytíř Evijn a rytíř Idian,“ řekl.

Posledně jmenovaného Tjuri neznal a lehce se podivoval tomu, že si tento rytíř nesňal přilbici, takže mu téměř nebylo vidět do obličeje. Byl vysoký a stál hrdě a zpřímá. Jeho hlas zněl nesmírně podmanivě, třebaže neřekl více než pár slov na pozdrav.

„A tohle je Marvijn, Evijnův panoš,“ pokračoval s představováním Arturin. „A tento muž je...“

„V tuto chvíli panošem rytíře Idiana,“ skočil mu dotyčný do řeči. „Ale jinak jsem šaškem krále Ynauvena.“ Trhnutím hlavy si shodil na záda kapuci vlhkého cestovního pláště, až se kapičky vody rozstříkly na všechny strany, a ladně se uklonil.

„Tirilo!“ vydechl Tjuri překvapeně.

„Tirilo!“ zvolal Piak.

„Správně, Tirilo jako poutník v dešti,“ pronesl šašek zvesela.

„A jako vítěz bitvy,“ doplnil ho Evijn.

„Takže k té bitvě skutečně došlo?“ zeptal se Arturin.

„Bojovali jsme u hor Jižního větru,“ odpověděl mu rytíř Idian.

„A porazili jsme evílanské bojovníky,“ dodal Evijn.

„Odráželi jsme je,“ opravil ho šašek. „Teď nabírají síly a lížou si rány. Zanedlouho však opět vyrazí. Kdybyste nyní stáli na vrcholcích hor Jižního větru a shlédli dolů do Evílanu, spatřili byste samé vojáky a vojenská ležení. Tohle byla jen taková malá strkanice, milý Evijne.“

„Jaká chmurná slova,“ potřásl hlavou Arturin. „Já myslel, že úkolem šašků je naopak lidi rozveselovat.“

„Šašci lidem říkají pravdu do očí,“ opáčil Tirilo, „a ta většinou zní tak neuvěřitelně, že se jí lidé musejí smát. My se snažíme zůstat bdělí vůči hrozbám z temných koutů, místo abychom před nimi zavírali oči.“

„Střežíte dobře své hranice?“ zeptal se rytíř Idian.

„To jsem dělal vždycky,“ odvětil Arturin. „Ačkoliv poslední dobou o sobě Evílan nedává vůbec nic vědět.“

„To by svědčilo o tom, že jsou v Evílanu pěkně hloupí,“ řekl Tirilo. „Tady nejsou žádné hory, stačilo by jim jen překročit řeku. Ne, kdepak, tak hloupí být nemůžou — a proto si myslím pravý opak: jižní mocnost je mazaná a vychytralá. Střezte se jí, rytíři Arturine, pane na Ristridinu nad Šedou řekou!“

„Děkuji vám za moudrou radu,“ odtušil hradní pán poněkud úsečně. Poté se zeptal svých hostů, zda by se nechtěli převléci do suchých šatů. Tuto nabídku hosté rádi přijali a sál zase opustili, doprovázeni Arturinem a jeho ženou.

Avšak Evijn ještě pohlédl směrem k Tjurimu a řekl mu: „Dobře, že jsi tady. Budeme si toho mít hodně co vyprávět.“

Ve velkém sále hořely svíce. Nyní tu seděli pouze Tjuri, Piak a Bendu a čekali na ostatní.

„Takže Evijn je tady,“ pochvaloval si Bendu. „Teď ještě aby co nejdřív dorazili i Ristridin a Arvaut, a budeme zase všichni pohromadě.“

Tjuri seděl u šachovnice a zíral nepřítomným pohledem na figurky. „Rytíř Evijn přijel právě včas,“ pronesl. „Znáte rytíře Idiana?“

„Ne, nikdy jsem ho nepotkal,“ odpověděl Bendu. „Ani jeho jméno mi nic neříká. Ale musí to být mocný pán, mělš vidět, jak uctivě se k němu chovali jeho vojáci. Ale ty znáš toho šaška, vid’?“

„Ano, potkal jsem ho minulý rok v Ynauvenově řiši,“ přisvědčil Tjuri.

„Je moc milý,“ dodal Piak.

„Tak to potom nejsem dobrý šašek,“ ozval se Tirilo, který zrovna vcházel do dveří následovaný rytířem Arturinem.

„Šašci mají být pokušitelé, měli by lidi rozčilovat a škádlit.“

Posadil se proti Tjurimu a zeptal se: „Kdo je na tahu?“

„Já,“ odpověděl mladík. „Ano, na tahu jsou bílí.“

„Tak hraj!“ přikázal mu Tirilo.

Tjuri sebral černého střelce a řekl: „Teď je na tahu rytíř Arturin.“ Pohodlně se usadil a měl v úmyslu se šaška vyptat na všechno možné.

Ten si však přiložil ukazováček ke špičce nosu a zadíval se na šachovnici.

„Klidně hrajte za mě,“ vyzval ho Arturin.

„Děkuju, rád si zahraju,“ usmál se šašek a posunul jednu figurku. „A teď zase ty, Tjuri.“

Tjuri zrovna v tuhle chvíli neměl dvakrát chuť hrát šachy. „Jak to teď vypadá v Ynauvenově říši?“ zeptal se.

„Stejně jako tady,“ odpověděl Tirilo. „Bílí bojují s černými neboli Ynauvenovi rytíři proti Evílanu. Pěšáci pochodují, koně cválají, věže a hrady jsou obléhány. Dobro a zlo se vzájemně snaží dát si mat.“ S úsměvem pohlédl na šachovnici. „Už je to hodně dávno, co jsem hrál šachy,“ řekl posléze. „Tahle černá a bílá políčka ve mně vyvolávají všelijaké vzpomínky.“

Tjuri se měl ovšem rychle přesvědčit, že šašek hrát nezapomněl. V několika tazích sebral Tirilo tři bílé figurky a prohlásil: „Jsi myšlenkami někde úplně jinde, rytíři Tjuri!“

Tjuri mu musel dát za pravdu. Daleko raději by si povídal a vyptával se.

„Na rozhovor ještě dojde,“ uklidňoval ho šašek. „Za chvíli se čile rozběhne, až se tu sejdeme všichni pospolu. Teď mi ale prosím udělej tu radost a soustřeď se na naši hru.“

A tak hráli dál.

Do sálu vstoupila hradní paní, spolu s Evijnem a rytířem Idianem. Evijn si začal povídat s Benduem a Piakem. Rytíř Idian se zastavil u šachistů.

„Můžeš mu dát mat ve třech tazích, Tirilo,“ řekl po chvíli, „pokud rytíř Tjuri nepochopí, že má už jen jednu, jedinou možnost, jak zachránit svého krále. Ano, pak by možná mohl dokonce ještě ohrozit i toho tvého.“

Tjuri se snažil ze všech sil přijít na to, jaký tah měl rytíř na mysli.

„Hrajte za něj, rytíři Idiane,“ navrhl Tirilo. „Už léta jsme u šachovnice neseseděli proti sobě.“

Tjuri vzhlédl k rytíři. Ten už sňal přilbici. Vlasy mu ve světle svíc zářily jako zlato a jeho tvář byl mladistvá a přátelská.

„Obávám se, že prozatím hrát šachy nebudu,“ odpověděl.

Tjuri povstal a poprosil ho: „Tak mi alespoň pomozte, pane, a táhněte za mě. Jen jeden tah.“

Rytíř Idian se usmál. Posadil se a poskočil s posledním bílým koněm. Vysvětlil také Tjurimu, proč to udělal. Tjuri poslouchal a zároveň sledoval Idianovy ruce. Na jedné z nich se mu skvěl nádherný prsten. Takové prsteny už Tjuri viděl. Existovalo jich na celém světě jen dvanáct a král Ynauven je daroval svým nejvěrnějším paladýnům. Tjuri nikdy předtím o Idianovi neslyšel, a přesto to musel být mimořádný rytíř.

O čtvrt hodinku později už však byla šachová partie zapomenuta. Hosté rytíře Arturina spolu rozprávěli a vyměňovali si všelijaké novinky.

Ukázalo se, že Evijn je jediný, kdo se na hradě chystá zdržet delší dobu, dokud se nevrátí Ristridin. Ostatní ho jen kus cesty doprovázeli. Rytíř Idian se chtěl co nejdříve vrátit do Ynauvenovy říše. Tirilo měl v plánu cestovat na sever, aby se jako vyslanec západní říše setkal s králem Dagonautem a promluvil s ním.

„Vyslanec?“ divil se Bendu a tvářil se přitom, jako by mu přišlo zatěžko uvěřit, že tento úkol byl svěřen zrovna šaškovi.

Tjuri mu už už chtěl něco říct, ale Tirilo ho mrknutím přiměl k mlčení.

„V těchto nebezpečných časech je nanejvýš důležité, aby se přátelské vztahy mezi našimi zeměmi ještě více utužily,“ pronesl rytíř Idian. „Na jihu máme nebezpečného nepřítele.“

„Evílan je váš nepřítel, i když ani já si od té země mnoho dobrého neslibuji,“ ozval se nato rytíř Arturin. „Ale my v Dagonautově říši ve válce nejsme.“

„Cítíte se bezpečně?“ zeptal se ho Tirilo.

Arturin trval na svém: „Bdělost na našich hranicích nikdy neochabuje, ale musím říct, že jsme na jihu neměli žádné obtíže od té doby, co tam panuje tento vladař. A s rozmlíškou, která zuří mezi ním a vaším králem, tady vlastně nemáme nic společného.“

„S tím nemohu souhlasit!“ ohradil se prudce Tjuri. Cítil se úzce spjat s osudem západní říše. Copak také nenosí bílý štít, který mu daroval samotný král Ynauven?

„Ani já ne!“ přisadil si Bendu. „Evílanský vladař je ničema, to ví každý.“

Tváří rytíře Idiana jako by proběhl temný stín.

„Stejný ničema jako jeho rytíři s rudými štíty,“ rozčiloval se Bendu.

„Je jen jeden Rytíř s rudým štítem, kterého považuješ za nepřítele,“ obrátil se k němu Arturin, „protože zavraždil Edvinena — nechť jeho duše odpočívá v pokoji. Ty chceš Edvinena pomstít, protože to byl tvůj přítel, a ne proto, že byl poddaným krále Ynauvena, a tedy nepřítelem Evílanu. Vždyť jsi to sám řekl.“

„To je pravda,“ zabručel Bendu. Poté však pokračoval: „Je ale možné důvěřovat zemi, kde žijí takoví rytíři a v níž panuje tak proradný vladař?“

„Ani já Evílanu nevěřím,“ řekl Arturin, „ale mezi našimi zeměmi teď panuje mír a já doufám, že to tak zůstane.“

Kéž by tu byl rytíř Ristridin, pomyslel si Tjuri. Ten na rozdíl od svého bratra dokáže brát v potaz, co se děje za hranicemi jeho země. Tjuriho vlastní byla Dagonautova říše na východ od Velkých hor — ale svět je přece mnohem rozlehlejší. Žádný člověk, který jednou navštívil Ynauvenovu říši na druhé straně hor, na ni nemohl zapomenout. A ani Evílan nesměl být zapomenut, i když to bylo ze zcela jiných důvodů.

Pohlédl na rytíře Idiana a jeho druhy s nadějí, že k tomu řeknou ještě více. Ti však mlčeli.

4 Dva rytíři z Jihu

Ristridin se neobjevil ani následujícího dne. Bendu hudoval: „Nechápu, kde vězí. Pokud opustil Divoký hvozd, nemá jediný důvod, aby nedodržel naši dohodu. Myslím, že se vypravím na hrad Islan; tam se možná dozvím, kam se vydal.“

„Vždyť já jsem přece také dorazil až nyní,“ uklidňoval ho Evijn. „Kdo ví, třeba za chvíli zvuk rohu ohlásí příchod našich přátel.“

„No, já jen doufám, že to bude skutečně brzy!“ trval na svém Bendu.

„V to doufám i já,“ prohlásil rytíř Idian. „Rád bych se s panem Ristridinem setkal, a mohu tu zůstat jen krátce.“

Opět nastal večer. Rytíř Arturin a jeho hosté seděli pospolu ve velké síni.

Tjuri s rytířem Idianem hráli partii šachu, a to na žádost druhého z nich.

Tjuri se teď na Idiana upřeně zadíval. Tenhle rytíř ho velice zajímal. Mnoho toho nenamluvil, ale jeho přítomnost musel člověk neustále vnímat — díky pozornosti, s jakou naslouchal, několika klidným poznámkám, které učinil, díky výrazu v jeho tváři. Nebyl už tak mladý, jak si Tjuri původně myslel: jemné vrásky kolem očí svědčily o vícero prožitých, a nejspíš obtížných letech. Oči samotné měl rytíř tmavé a na první pohled se zdály zasněné. Když se na vás ale podívaly, byly tak pronikavé, až měl Tjuri pocit, že toho Idian o něm ví mnohem více, než tomu bylo obráceně. Rád by věděl, proč v něm rytíř vzbuzuje takový zájem. Vždyť o něm vlastně nic nevím! říkal si v duchu. Rytíř totiž ani jednou jedinkrát nepromluvil sám o sobě. A v tom to možná právě bylo!

Tjuri si všiml, že Idian je nepochybně vůdcem hostů ze Západu, a připadalo mu to zcela samozřejmé — a nejen proto, že byl z těch tří nejstarší a že měl na prstě prsten krále Ynauvena. Ovšem Evijn ani Tirilo mu o svém společníkovi nic neřekli... ano, teď když o tom přemýšlel, dokonce se každé otázce o něm vyhnuli. Na rytíři Idianovi bylo zkrátka cosi tajemného.

Tjuri se s úlekem probral ze zamyšlení, protože rytíř Idian se mu náhle podíval přímo do očí a prohlásil: „Jsem jedním z mnoha paladýnů krále Ynauvena.“

Tjuri hned nevěděl, jak odpovédět, ale rytíř odvrátil svůj pohled zpět k šachovnici a mírným tónem dodal: „Je to tak příjemné, sedět v míru uvnitř hradu a hrát šachy s přítelem. A přesto — i když to možná zní podivně — mám pocit, jako bych dělal mnohem více, než pouze hrál šachy.“

Tjuri stále mlčel, ovšem měl za to, že se od něj žádá odpověď ani neočekává.

Tirilo se postavil k nim a zašeptal: „Teď se zdá, že se čas na chvíli zastavil a...“

Jeho slova však přerušilo troubení rohu.

„A přece tomu tak není,“ pokračoval šašek. „Čas nám právě klepe na dveře: hosté před branami, nové události, poutníci ve tmě!“

„Že by konečně Ristridin a Arvaut?“
mumlal si Bendu pod vousy.

Strážní však přinášeli jinou zprávu. „Dva rytíři z Jihu překročili řeku,“ oznamovali hradnímu pánovi. „A žádají nás o přístřeší.“

„Rytíři z Jihu?“ opakoval Arturin.

„Z Evílanu?“ dotazoval se Bendu. „Mají rudé štíty?“

„Ano, pane,“ zněla odpověď.

„Tak to je dovnitř nevpustíme!“ vykřikl Bendu.

„Rytíři s rudými štíty! Co si vůbec myslí? Řekni jim, že vyjdu ven, abych s nimi změřil síly!“

Rytíř Arturin položil ruku Benduovi na rameno.

„Uklidni se,“ vyzval ho. „Žádají o přístřeší a to jim já, pán na hradě Ristridin, přece nemohu odmítnout.“

„Už jsi zapomněl, že i Edvinen byl kdysi tvým hostem?“ zvolal rozzlobeně Bendu. „Jeden z těchto rytířů ho zavraždil.“

„Který z nich?“ zeptal se Arturin. „Ani jeden z nás to neví. A zákon pohostinnosti by měl být svatý i pro tebe, Bendu.“

„Uvědom si, že už tady hosty máš!“ nedal se odbýt Bendu. „Rytíře s bílými štíty, úhlavní nepřátele těch mužů u brány!“

Na tuhle námitku Arturin odpovědět nedokázal. Znepokojeně se podíval směrem k ostatním hostům, kteří doposud vše sledovali mlčky.

Teď k nim přistoupil Tirilo a zeptal se:
„Jsou nějaké obtíže?“

„Už jste to přece slyšel sám,“ odvětil mu Bendu. „Dva rytíři z Evílanu chtějí vstoupit do hradu.“

„Který hradní pán by mohl zabouchnout dveře před lidmi, kteří ho žádají o pohostinství?“ otázal se obřadně šašek.

„Ano, ale...“ spustil Arturin.

„Jste tu přece vy!“ skočil mu do řeči Bendu a podíval se na rytíře Idiana.

„A co to znamená?“ pronesl tento klidně. „Tady jsme přece na neutrální půdě. V tomto hradě se mohou nepřátelé v míru setkat. Pusťte je dovnitř!“ Usmál se na Bendua a dodal: „Vyčkejte se svou výzvou na souboj, dokud hrad opět neopustí.“

„Nejste tedy proti?“ zeptal se Arturin.

„Jestli je můj pán pro nebo proti, na tom vůbec nesejde,“ odpověděl za Idiana šašek. „Jestliže on říká: ‚Pusťte je dovnitř,‘ pak já říkám: ‚Nenechte je dlouho čekat na zimě.‘“

Rytíř Arturin a strážní opustili síň a vydali se k bráně.

„Z toho by mohla být pěkná polízanice,“ řekl Piak překvapeně.

„Ale kdeže, zachováme všichni klid,“ prohlásil Tirilo. „Co se mě týče, já se nepřátelům vždycky rád dívám z očí do očí. Víš, oni jsou o tolik jiní než já! Mají ruce, nohy, oči a puslu!“

„A srdce,“ dodal Idian.

Bendu nešťastně těkal očima z jednoho na druhého.

Rytíř Idian vstal a začal přecházet sem a tam, jako by o něčem přemýšlel a váhal.

„Pane,“ obrátil se na něj Tirilo, „chcete, abychom se stáhli, anebo si já s Evijnem máme s novými hosty popovídat?“

„Klidně zůstaňte zde, v tomhle sále,“ odpověděl rytíř, „a vyčkejte, co přijde.“ Sám se pomalým krokem vzdaloval. U dveří se na okamžik zastavil a otočil. „Zůstanu nablízku,“ řekl a zmizel.

Piak se naklonil k Tjurimu a zašeptal: „Taky bys tak chtěl vědět víc o rytíři Idianovi?“

Jeho přítel tedy o všem smýšlel stejně! Tjuri však nestihl odpovědět, protože se právě vrátil rytíř Arturin, následovaný dvěma rytíři v černé zbroji a s rudými štíty.

„Rád bych vás představil,“ řekl, „rytíř Melas z Darokitamu a rytíř Kraton z hradu Indigo.“

Když sluhové nově příchozím rytířům pomohli rozepnout přezky a sejmut zbroj, rozhostilo se ticho, v němž se všichni přítomní vzájemně měřili pohledem.

Tirilo byl první, kdo promluvil.

„Vás, rytíři Kratone, já znám,“ pronesl, „z dřívějšíka, když jste ještě byl pánem na Indigu.“

„Stále se ještě považuji za pána na hradu Indigo,“ odvětil rytíř Kraton trpce. Byl to urostlý muž se zasmušilou tváří.

„Indigo už neexistuje,“ řekl Evijn.

„Můj hrad Indigo na Bílé řece je v troskách,“ prohlásil rytíř Kraton. „Vaši válečníci ho zničili a pobořili.“

„Protože jste povstal proti králi Ynauvenovi,“ odtušil Evijn.

„Protože jsem zůstal věrný svému pánu, princi a vládci Evílanu!“

„Narodil jste se v Ynauvenově říši, ne v Evílanu,“ připomněl mu Tirilo. „A dříve jste nosíval bílý štít, pokud se nemýlím. Měníte tak rád barvu?“

„Zvolil jsem rudou,“ odbyl ho krátce rytíř Kraton, „a to mi stačí. Nepotřebuju celou duhu, jako šašci.“ Otočil se k Melasovi a něco mu řekl nesrozumitelnou řečí. „Můj přítel zná z vašeho jazyka jen pár slov,“ vysvětlil. „A je možná dobře, že nerozuměl tomu, co říká tady Tirilo, ten králův šašek.“

„Králův paladýn!“ zvolal Evijn pohoršeně.

„Člověk nemusí nosit meč a štít, aby byl rytířem,“ dodal Tjuri.

Rytíř Kraton se na mladíky podíval. „A kdo jsou tihle holobrádci?“ zeptal se posměšně. „Snad ne také rytíři?“

„Rytíř Evijn ze Západu a Tjuri, rytíř krále Dagonauta,“ ozval se Arturin, teď už také rozzloben.

„O žádném Evijnovi jsem nikdy neslyšel,“ ušklíbl se Kraton, „ale Tjuri...“ Švihl po mladíkovi nenávistným pohledem.

Tjuri si uvědomil, že evílanští rytíři ho budou jistě považovat za nepřítele, ačkoliv byl obyvatelem neutrální země. Pokud tedy vědí, jak důležitý dopis svého času doručil králi Ynauvenovi.

Rytíř Bendu Kratona podezíravě pozoroval. Hradní pán se s obavami díval z jednoho na druhého. Potom zavolal sloužícího, aby přinesl víno na počest nových hostů. Očividně doufal, že se mu tím podaří zlepšit náladu společnosti.

Přinesli a nalili víno, ale i tak se všichni navzájem obezřetně sledovali přes okraje svých pohárů. Rytíři z Evílanu nic neříkali a Arturin se marně nezávažnými poznámkami snažil odlehčit nepřátelskou atmosféru.

„Pojďme se bavit o počasí!“ zvolal Tirilo nakonec. „Slunce a déšť nám koneckonců měří všem stejně. Dokonce i v Evílanu mají každý měsíc úplněk.“

„Jen náměsíčný blázen může navrhnout něco takového,“ prohlásil rytíř Kraton uštěpačně. „Mám jiné starosti než pozorovat měsíc, ať už je v úplňku, nebo ne. Nenechám se ovlivňovat větrem ani deštěm.“

„No vida, a přitom jste tak špatný větrný kohout,“ rýpl si Tirilo. „Nejdřív se díváte k západu a pak se otočíte na jih.“

„Na nejvyšší věži mého hradu byl také zlatý větrný kohout,“ odvětil Kraton. „Kampak se jen poděl? Ale jednou bude ta věž zase stát, stejně jako celý můj hrad. O tom sním každou noc, s měsícem nebo bez.“

„A nezdá se vám také někdy o hradu Forestera?“ zeptal se Tirilo. „Nebo o Ingevelu? Rytíře, kteří tam žili, jste vy a vaši lidé připravili o život.“

„Ten šašek tady hovoří stále moudřeji a moudřeji!“ vysmíval se mu Kraton. „Jak by bylo možné vést

válku a nikoho nezabít?“ A opět cosi poznamenal ke svému mlčenlivému společníkovi.

Rytíř Melas se zasmál a vyprázdnil svou sklenici. Kraton následoval jeho příkladu a nechal si vzápětí hned zase dolít. Poté se obrátil k Benduovi a k Arturinovi.

„Nevím, co vám tady pánové z Ynauvenovy říše namluvili,“ řekl jim. „Určitě vám navyprávěli, že můj pán, evílanský vládce, je zlý a špatný. A jeho protivník, korunní princ, Ynauvenův syn, že je dobrý a ušlechtilý. Nevykládali vám to snad? A nezapomněli přitom náhodou dodat, že evílanský panovník je také synem krále Ynauvena a že princové jsou dokonce dvojčata? Proč by se měl jeden z nich stát korunním princem a získat všechno? A proč ten druhý nemá dostat nic, jen proto, že přišel na svět o chvilinku později?“

„Ale vy to vyprávíte špatně!“ skočil mu do řeči Evijn. „To nepřátelství nepochází od korunního prince. To jeho bratr na něj celý život žárlí.“

„Koneckonců následníkem trůnu může být jen jeden,“ vmísil se do řeči opět Tirilo.

„Váš panovník rozpoutal válku,“ pokračoval Evijn. „Bezpočtukrát dostal příležitost, ale nechtěl uposlechnout otce a korunnímu princi dokonce usiloval o život... vlastnímu bratrovi!“

„Pánové,“ téměř žadonil Arturin, „chovejte se prosím jako hosté na neutrální půdě. Uzavřete příměří, i ve svých slovech!“

„Nepřeju si nic jiného,“ ozval se Kraton a opět si nechal dolít víno. „Rytíř Melas i já jsme přijeli z mírumilovných důvodů. Chystáme se jako vyslanci našeho vládce navštívit krále Dagonauta.“

„Vy také?“ podivil se Bendu.

„V tom případě můžeme cestovat společně,“ prohodil Tirilo přátelsky. „Mým cílem je totéž.“

„Potřebuje snad král Dagonaut rozveselit?“ zeptal se uštěpačně Kraton. „Ale jinak jste na naší cestě vítaným společníkem. Chystáme se králi Dagonautovi navrhnout, aby uzavřel spojenectví s Evílanem.“

„Mým úkolem je krále Dagonauta požádat, aby se spojil s králem Ynauvenem,“ smál se Tirilo. „To bude báječné, když před něj předstoupíme společně!“

Na to už se rytíř Kraton neodhodlal odpovědět. Vyprázdnil do dna svou třetí sklenici, nechal si opět dolít a obrátil se k Benduovi: „Očekávám, že mi v krátké době nebudete bránit v odjezdu. Přísahám vám na svou rytířskou čest, že jsem Edvinena z Forestery nezabil. Je tedy nesmysl, abyste zase začínal s těmi svými souboji.“

„To posoudím já sám,“ odtušil Bendu.

„A kdepak je váš přítel... jak on se jenom jmenuje... rytíř Ristridin z Jihu?“ pokračoval Kraton. „S ním bych se sešel rád.“

„Ten odešel do Divokého hvozdu,“ odpověděl Bendu.

„Do Divokého hvozdu?“ zopakoval udiveně Kraton.

„Ano, ale teď už je někde jinde,“ vysvětloval Arturin.

„Přijede sem; vlastně ho očekáváme každým okamžikem.“

„Co proboha pohledával rytíř Ristridin v Divokém hvozdu?“ vyptával se Kraton.

„Člověk přece musí znát svou vlastní zemi,“ prohodil Tirilo.

„Ristridin v Divokém hvozdu nic nenašel,“ řekl Arturin. „Opustil ho už v zimě.“

„Ach, tak teď už tomu rozumím,“ prohlásil Kraton. „Slyšel jsem totiž zvěsti, že se potuluje po Zemi říčních delt.“

„V Zemi delt?“ zvolal Bendu. „Kde? A kdy?“

„O tom nic nevím,“ odpověděl Kraton. „Slyšel jsem jen zvěsti. A už ani nevím, kdo mi o tom říkal. Vůbec to nemusí být pravda.“

„Země delt je blízko,“ prohodil Arturin.

Rozhovor se stočil na zmíněnou zemi a pak zcela ustal.

Doufám, že brzy odejdou, pomyslel si Tjuri.

Pohlédl na Tirila, který by jako jediný dokázal společnost rozveselit, tedy kdyby chtěl.

Avšak Tirilo skládal figurky na šachovnici a zdálo se, že nic jiného ho nezajímá. Bendu vstal a bloumal sem a tam. Rytíř Kraton si ještě jednou posloužil sklenicí vína. Už toho notně vypil a měl očividně v plánu pokračovat.

Po chvíli se rozpovídal a trousil jednu uštěpačnou poznámku za druhou na účet Evijna a Tirila. Ti na ně nereagovali, což Kratona přirozeně nesmírně dráždilo. Nakonec zvolal: „Co se to jen stalo s těmi proslulými paladýny krále Ynauvena? Plachý mladíček a šašek, nic jiného tu nevidím! Mluvil jste o nich přece jako o rytířích, nemýlím-li se, hradní pane?“

„A těmi také jsou,“ ohradil se Arturin, „a já vás žádám...“

Kraton mu ale skočil do řeči: „Je tady přece ještě jeden rytíř s bílým štítem!“ vykřikl. „A nemyslím Tjuriho, ten patří ke králi Dagonautovi. Ale máte tu přece ještě jednoho rytíře ze Západu. Nazval jste ho jménem, pane Arturine, když jste nás tak laskavě vpustil do svého hradu. Kdepak ho máme, pana rytíře?“

„To opravdu nevím,“ řekl Arturin.

„My sem přicházíme s otevřeným hledím!“ pokračoval Kraton. „Evijn a Tirilo se nám alespoň ukázali. Proč ten poslední rytíř ne? Schovává se snad?“ Povstal a vyzývavě se rozhlédl kolem dokola.

Rytíř Melas ho chytil za loket a něco zamumlal, ale Kraton si ho nevšímal. Bendu stiskl rty, jako by se musel vši silou ovládat, aby ho nenapadl. Arturin měl ve tváři rozzlobený výraz, Evijn a Tirilo mlčeli.

„Schovává se?“ zopakoval Kraton.

Tirilo vzhlédl od šachovnice; poprvé za celou dobu vypadal poněkud znepokojeně.

„A co je vám do toho?“ zeptal se Evijn pyšným tónem.

„Nic, vůbec nic, můj milý,“ ujišťoval ho uštěpačně Kraton. „Jen bych mu rád potrásl pravicí. Pokud tedy bude mít odvalu se ukázat! Kdopak to asi je?“

Chvilí bylo ticho.

Pak promluvil Tirilo, tiše, ale zřetelně: „Rytíř Idian.“

Kraton nakrčil obočí a přejel si rukou po čele, jako by se snažil na něco rozpomenout. O chvíli později halasně pronesl: „Pak tedy vyzývám rytíře Idiana, aby sem přišel, abychom ho s mým přítelem mohli pozdravit!“ Zvedl svou prázdnou číši a mrštil s ní o zem, až se rozletěla na kusy.

„Rytíři Kratone!“ vykřikl Arturin rozzlobeně.

„Rytíři Idiane!“ zvolal Kraton ještě jednou.

Také Tirilo vstal, zkrřížil paže přes sebe a pohlédl nejprve na Kratona a pak ke dveřím.

Ty se otevřely a na prahu se objevil rytíř Idian. Působil velmi mohutným dojmem, jak tam tak na okamžik zůstal stát, než pomalu vešel do sálu. Jeho příchod udělal na rytíře z Evílanu značný dojem.

Rytíř Kraton se chytil okraje stolu a rysy tváře mu ztuhly. Rytíř Melas vyskočil tak prudce, až se jeho židle překotila a chvíli to vypadalo, že chce pokleknout. Kraton ho popadl a zasyčel na něj: „Ne, ne, nedělej to!“

Rytíř Idian došel téměř až k nim a pak se zastavil. Ve tváři měl vážný, téměř přísný výraz.

„Nenechte se zmýlit,“ pronesl. „Nejsem ten, za něhož mě možná pokládáte. Říkají, že jsme si opravdu velmi podobní — já a můj bratr, evílanský panovník.“

„Korunní princ!“ vydechl Kraton.

5 Princ ze Západu

Nyní promluvil Tirilo: „Rytíř Idian, či snad lépe rytíř Iridian, starší syn krále Ynauvena, korunni princ, pán sedmi hradů, místokrál Západní říše.“

Všichni zůstali na prince zírat. Ano, takhle vypadá mocný panovník!

„Nikdy bych si vás s vaším bratrem nespletl,“ pronesl rytíř Kraton pomalu, jako by mu mluvení činilo obtíže. „Omlouvám se vám. Teď když vím, kdo jste, chápu, proč jste se raději nechtěl ukázat.“

Princ potřásl hlavou. „Možná jsem se raději měl ukázat hned, rytíři Kratone,“ řekl. „Ale co bych vám měl povídat? Sám víte, jak o vás smýšlím. Nikdy byste si mne nespletl s mým... s evílanským panovníkem. Avšak já byl vaším zákonným pánem v Provincii říčních proudů a vaším králem je můj otec, Ynauven.“

„Za krále jsem si zvolil evílanského vladaře,“ prohlásil Kraton vyzývavě, ale do očí se rytíři Idianovi podívat nedokázal.

„Vybral jste si špatně, rytíři Kratone,“ řekl princ tiše a téměř neslyšně si přitom povzdechl.

„Možná ano, pane,“ odpověděl Kraton, „ale trvám si na tom.“

„Budiž,“ odvětil princ. „Jen ještě jednu věc, rytíři Kratone a rytíři Melasi. Určitě svému vládci povíte o našem setkání. Řekněte mu tedy také, že nikdy nedokážu zapomenout na to, že je mým bratrem, ale že proti němu budu bojovat ze všech sil! Na trůn našeho otce si nemůže činit žádný nárok a svou válku vede jen pro svou nenávist a pomstu.“

„A nemá snad důvod nenávidět a toužit po pomstě?“ zeptal se Kraton.

„Ne,“ řekl princ přísně a dodal: „A přesto mě bolí, když si uvědomím, že všechno to zlo, které působí, se nejvíce vymstí jemu samému. Musí nést velmi těžké břímě! Dokonce i teď bych s ním ještě chtěl uzavřít smír, ale pro dobro svých poddaných s ním musím bojovat, pokud se nezmění. I to mu povězte.“

„A kdyby se změnil, byl by pak opět vítán v říši vašeho společného otce?“ vyptával se Kraton.

„Ano,“ odpověděl Idian, „ovšem ne jako princ, a ani jako evílanský vladař.“

„A jak tedy?“ zvolal Kraton. „Jako žebrák a kajicník? To nikdy neudělá!“ Ustoupil o krok zpět a neochotně se uklonil. „Předám vaše slova, Výsosti,“ řekl, „i když si myslím, že je můj pán nebude chtít slyšet.“

Pokynul Melasovi, který se rovněž uklonil, a oba společně opustili síň.

„Výsosti,“ spustil Arturin.

„Zůstaneme tady raději u rytíře Idiana,“ prohodil princ. Posadil se, a kdo na něj pohlédl, neodvážil se nic říct, neboť princova tvář byla nekonečně zasmušilá.

Po chvíli však tiše spustil Tirilo: „A co teď, pane?“

Rytíř Idian se probral ze zamyšlení. „Možná je moc dobře, že jsem s tímhle rytířem mluvil,“ řekl, „a abych odpověděl na tvou otázku, Tirilo, naše cesty se záhy opět rozejdou. Vráťím se zpátky do naší země; teď už vím všechno, co jsem chtěl.“

„I mně se zdá nejlepší, abyste se vrátil,“ souhlasil šašek. „A pokud možno co nejdříve, pane. Nevěřím těm rytířům s rudými štíty ani za mák. (Bendu horlivě přikyvoval.) Teď když vědí, kdo jste, mohou poslat zprávu svým krajanům, aby vás pronásledovali a přepadli.“

„O moje bezpečí se neboj,“ uklidňoval ho rytíř Idian.

„A já se o něj zrovna bojím,“ nedal se Tirilo. „Jste naději našeho království, následník krále Ynauvena.“

„Co by s námi bylo, kdyby se vám něco stalo?“
přisadil si Evijn.

„Mám syna...“ začal rytíř Idian.

„Váš syn je ještě dítě,“ skočil mu do řeči šašek.

„Opravdu, pane, musíte odejet, a to dřív než to
těmhle rytířům dojde. Jeden z nás je zabaví do té
doby, než nepozorovaně opustíte hrad.“

„Dobrá,“ souhlasil rytíř Idian s úsměvem. „Zabav je tedy,
jestli chceš; máš v tomto ohledu mou plnou důvěru.“

„K vašim službám, pane,“ uklonil se šašek.

Idian se vztyčil. „Slyšte tedy mé rozkazy,“
pronesl, nyní opět spíše princ než rytíř. „Ty, Tirilo,
odcestuješ zítra do Dagonautova města, aby ses
u krále této země zasadil o naše spojení.“

Šašek se opět uklonil.

Potrásali si rukama, pak se Tirilo otočil a rychle odešel.

„Ty, Evijne, zůstaň tady, dokud nepřijede rytíř
Ristridin,“ pokračoval princ. „Rád bych si poslechl jeho
zprávy a ty mi je můžeš předat. Příliš dlouho se však
nezdržuj. Za měsíc tě očekávám zpět ve svém městě.“

„Jak přikážete, pane,“ odpověděl mladý rytíř.

Poté se princ Iridian obrátil na Tjuriho a Piaka.

„Vy nejste poddanými mého otce,“ řekl jim, „ale přesto
vás s naší zemí pojí nerozlučné pouto. Před časem jste
nám prokázali velikou službu a rytíř Tjuri dokonce
nosí bílý štít. Zůstaňte věrní králi Dagonautovi, ale
nezapomínejte ani na Ynauvena. Varujte se Evilanu
a poslouchajte, co vám radí vaše svědomí.“

Přátelé se uklonili. Tjuri řekl jen: „Děkuji vám, pane,“
a Piak ze sebe nedokázal vypravit ani hlásku. Jeho oči
však říkaly totéž co oči jeho přítele: Nikdy na krále
Ynauvena nezapomenu a na prince Iridiana také ne!

„Rytíři Bendu,“ pokračoval princ, „vy určitě budete chtít
počkat na svého přítele Ristridina; co se bude dít potom,

to ještě nevíte. Hledáte rytíře s rudým štítem, ale ať už ho naleznete, či nikoliv, vím, že vždy budete bojovat proti zlu. Kdyby se náhodou Ristridin nevrátil, musíte se dříve vypravit hledat jeho, a ne svého nepřítele, protože Ristridin je váš druh a jeho úkol ho možná zavedl na podivná místa.“

Nakonec se obrátil k rytíři Arturinovi. „Děkuji vám za vaši pohostinnost,“ řekl. „Kdybych vám směl uložit nějaký úkol, byl to ten, který již léta věrně plníte: strážte své hranice. Možná se mnou nebudete souhlasit, když vám povím tohle: je možné, že si jednoho dne přece jen budete muset vybrat, na čí straně chcete stát, že se přece jen budete muset zapojit do boje, ať už budete chtít, či nikoliv.“

I Arturin se uklonil. „Doufám, že ta doba nikdy nenastane, Výsosti,“ odpověděl. „Ale kdyby tomu přeci tak bylo, chci bojovat na správné straně.“

Princ je poté ještě jednou všechny pozdravil a doprovázen Arturinem opustil sál, aby se rozloučil s hradní paní a schystal všechno k rychlému odjezdu.

„To je škoda, že musí odjet,“ zalitoval Piak. „Teď, když konečně víme, kdo to je, bych ho rád poznal lépe.“

„Tiše!“ okřikl ho Tjuri. „Kraton a Melas nesmějí nic zpozorovat!“

„Bez obav, o to se postará ten šašek,“ uklidňoval ho Bendu. „Máš ale pravdu, princ Iridian je mimořádný člověk. Co si myslíte o tom, co říkal o Ristridinovi? Jestlipak o něm ten nezdvořák Kraton neví víc? Tvrdí, že Ristridin byl v Zemi delt, ale prý netuší kde, kdy, proč a jak. Rád bych si pana rytíře vzal do parády! Nepojede dál, dokud si s ním od plic nepromluví.“ A zatvářil se přitom tak, že bylo všem jasné, že nezůstane jen u slov.

6 Vzhůru na Islan

Princ Iridian a jeho družina odjeli ještě téhož večera, aniž by si toho evílanští rytíři všimli.

Následujícího rána se rozpoutala výměna názorů mezi Benduem a rytířem Kratonem. Když se posledně jmenovaný dozvěděl, že je princ pryč, vypadal velice rozladěně. „Bál se snad zrady z naší strany?“ ptal se. „Jsme přeci čestní muži na neutrální půdě!“

„Princ Iridian je rytíř,“ zdůraznil mu Bendu. „Ten se nebojí ničeho. Má však dost rozumu a dobře se poučil, že před zradou je třeba se mít na pozoru stále, hlavně v blízkosti Evílanu. Však víte, jakým způsobem přišel o život rytíř Edvinen.“

„Hlavně s tím zase nezačínajte!“ zvolal Kraton.

„Jak je ctěná libost,“ odtušil Bendu. „Začnu o tom tedy, až budeme stát za hradbami, ve chvíli, kdy budete odjíždět.“

„Já vaši výzvu k boji nepřijmu,“ prohlásil Kraton odhodlaně. „Už jsem vám na svou rytířskou čest přísahal, že se smrtí Edvinena z Forestery nemám nic společného. A vy o svou čest přijdete, jestli mne přesto napadnete. Jsem vyslancem a vyjednávačem a jako takový jsem nedotknutelný.“

Do věci se vložil i Arturin. „Rytíř Kraton má pravdu, Bendu. Opravdu se mu nesmíš stavět do cesty, dokud naší zemí cestuje jako vyslanec.“

„Pěkná záminka, za kterou se dá schovat,“ ušklíbl se Bendu pohrdlivě.

„Až se vrátím, rád vám budu k dispozici,“ ujišťoval ho Kraton. „Nejsem žádný zbabělec.“ Opravdu, na zbabělce rozhodně nevypadal.

„Možná by ses protentokrát mohl raději soubojů vzdát, milý Bendu,“ navrhoval Arturin, „a provést svůj další plán. Chtěl ses přece vypravit na hrad Islan.“

Rytíř Kraton svraštil obočí, pohlédl nejprve na Bendua a pak na hradního pána a nakonec se obrátil k Melasovi, který stál vedle něj. Chvilí spolu mluvili v nesrozumitelné řeči Evílanu. Bendu se mezitím mračil stále víc a víc.

Kraton si toho všiml a řekl: „Co se mého druha týče, rytíři Bendu, existují svědci, kteří mohou odpřisáhnout, že se v okamžiku Edvinenovy smrti nacházel na Darokítamu, na svém hradě na druhém břehu Šedé řeky.“

Melas k tomu ještě něco dodal, hlasitě a vzrušeně.

„Říká,“ překládal Kraton, „že už si déle nepřeje zůstat v této zemi; chce se co nejdříve vrátit na Darokítam. A rád vám, rytíři Bendu, ukáže svůj štít a hluboký zásek v něm, který jste do něj vyřezal. Stalo se to v Evílanu, při jedné z vašich mnoha šarvátek s rytíři, kteří měli tu smůlu, že měli zrovna rudý štít.“

Bendu zčervenal a Arturin si přejel rukou přes ústa, jako by chtěl zakrýt úsměv.

„Pak vám tedy už nemám co říct,“ pronesl Bendu úsečně. „Ale počkejte, chtěl jsem se přece jen ještě zeptat na jednu věc, rytíři Kratone, jestli mohu.“

„Poslužte si,“ vyzval ho Kraton.

„Včera jste říkal, že se rytíř Ristrudin prý nachází v Zemi delt. Můžete mi o tom povědět něco víc?“

„Už jsem vám přece včera říkal, že o tom nic víc nevím,“ odpověděl Kraton. „Říkalo se to, ale lidé toho napovídají. Už si ani nevzpomínám, od koho jsem to slyšel.“

„A rytíř Melas?“ vyptával se dál Bendu. „Nemohl by mi k tomu něco povědět on? Darokítam leží blízko Země delt, která mimoto už téměř celá náleží Evílanu.“

„Nic ze Země delt jsme si nepodmanili násilím, pouze jsme s nimi uzavřeli spojení na věčné časy,“

upozornil ho Kraton a pak se obrátil na Melase, aby mu přetlumočil otázku.

Avšak Melas zavrtěl hlavou.

„Inu, pak je to vše,“ uzavřel rozhovor Bendu.
„Můžete v klidu odcestovat. Neříkám vám však ,sbohem‘, ale ,na shledanou‘.“

To bylo to poslední, co rytířům z Evílanu řekl, než odjeli. Rytíř Melas se skutečně vydal zpátky na jih, ale Kraton odjel do Dagonautova města. A necestoval sám; Tirilo ho doprovázel ke stejnému cíli. Zda si však rytíř a šašek byli vzájemně na cestě vítanými společníky, o tom se dalo s úspěchem pochybovat.

Rozloučení s Tirilem bylo mnohem srdečnější. Nemohl slíbit, že se tu staví i cestou zpět, protože po První velké cestě, nacházející se mnohem severněji, mohl do sídelního města svého krále dojet daleko rychleji. „Ale i já říkám ,na shledanou‘,“ usmál se, „a ,sbohem‘ ještě k tomu.“

K Evijnovi však ještě přece jen pár slov prohodil: „Milý hochu, přestaň se dívat tak ustaraně. Buď vyraz záhy s rytířem Bendu na Islan, nebo zde počkej na své přátele.“

„Vím, že nemohu dělat nic jiného,“ odpověděl Evijn, „ale přesto se o prince stále obávám. Kdyby mi výslovně neuložil, abych tu počkal na Ristridina, vydal bych se za ním.“

„Třetí velká cesta je v tomto okamžiku naprosto bezpečná,“ uklidňoval ho Tirilo, „a náš rytíř Idian se o sebe určitě umí dobře postarat.“

Vtom se ozval s nabídkou Arturin. „Rád za ním pošlu pár svých vojáků,“ prohlásil, „s příkazem, aby se vrátili až ve chvíli, kdy si budou jisti, že už mu nehrozí naprosto žádné nebezpečí.“

Tato nabídka byla s vděčností přijata a Evijnův panoš Marvijn se vydal na cestu společně s Arturinovými vojáky.

Evijn tak zůstal po Tirilově odjezdu na Arturinově hradu jediným hostem z Ynauvenovy říše.

Následujícího dne se Bendu rozhodl, že odjede na hrad Islan, a nabídl Tjurimu, Piakovi a Evijnovi, aby ho doprovodili. „Mám v plánu tam dva tři dny zůstat,“ řekl Bendu, „takže budeme tak do týdne zpátky. Jestliže mezitím přijedou Ristridin s Arvautem, no tak na nás mohou chvíli počkat pro změnu zase oni.“

Všem třem mladíkům se jeho návrh líbil a také Arturin jim tenhle plán schválil.

„Škoda, že musím zůstat doma,“ zalitoval. „Také bych si rád promluvil s pánem na Islanu, protože jsme se spolu už dlouho neviděli. Nerad však opouštím svůj hrad a rytíř Fitil rovněž cestuje jen málokdy.“

Tjuri se zeptal: „Je rytíř Fitil pánem na Islanu?“

„Ano, to vskutku je,“ přitakal Arturin. „Dříve bylo jeho jméno proslulé po celé zemi. Nyní však už léta žije téměř v zapomnění na svém hradě na planině mezi lesy.“ Obrátil se k Benduovi. „Pokud by se tady dělo něco mimořádného, pošlu ti zprávu. Ty mi dej vědět, pokud byste se rozhodli zdržet na Islanu déle.“

„Do týdne budeme zpátky,“ ujišťoval ho Bendu. „Vyrazíme okamžitě; tak se dnes večer dostaneme až k okraji lesa a zítra odpoledne budeme na Islanu.“

O půl hodiny později vyjeli k severu čtyři jezdci: Bendu, Tjuri, Piak a Evijn.

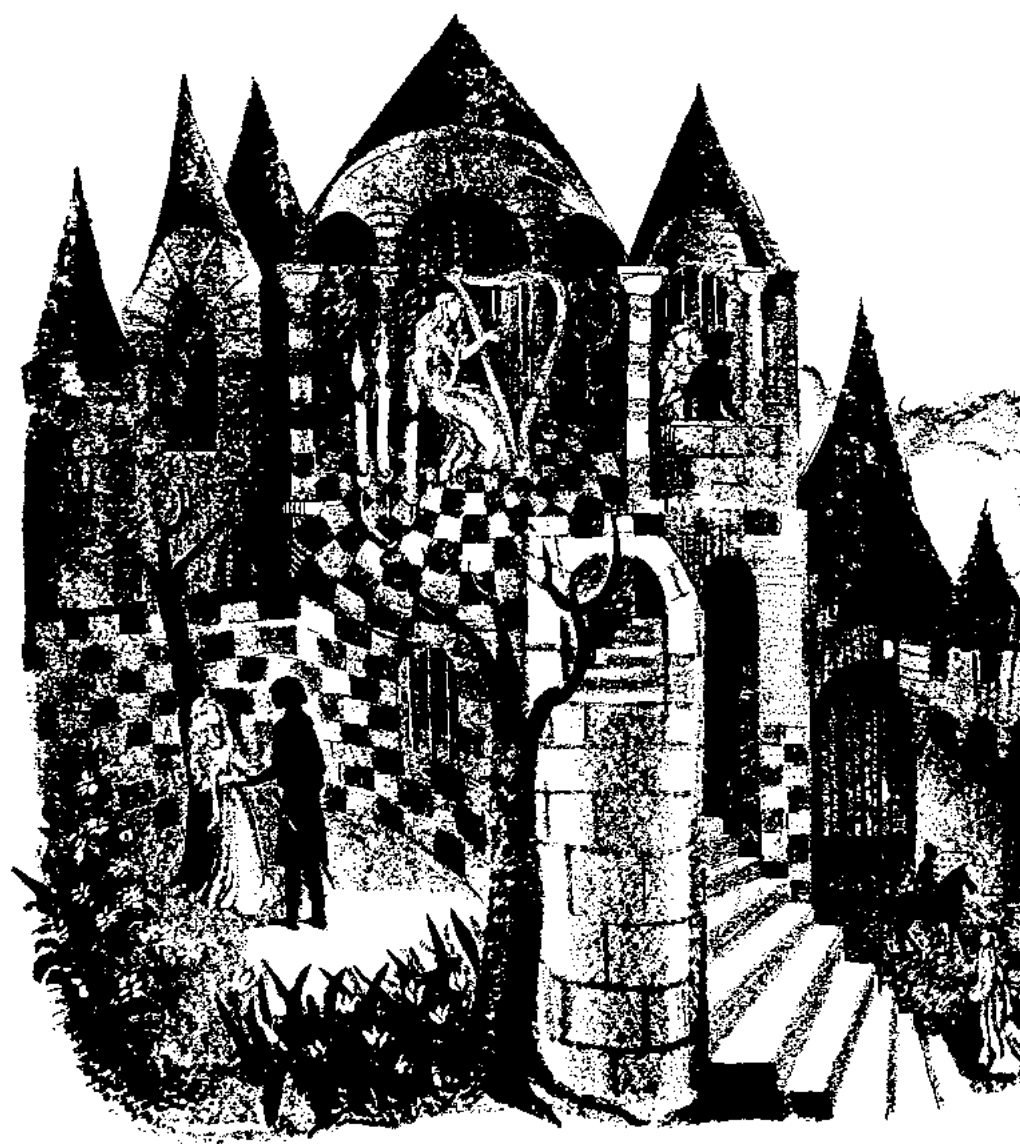
„Tohle mi připomíná naši výpravu z minulého roku,“ prohodil posledně jmenovaný. „Také jsme se tehdy hnali po těchto cestách, Bendu daleko vpředu, stejně jako teď.“

„Ovšem tehdy s vámi byli Ristridin a Arvaut místo Piaka a mne,“ podotkl Tjuri.

„A tehdy jsme také byli zahaleni do šedé zbroje smutku,“ vzpomínal dále Evijn. „Ale možná Ristridin a Arvaut zažili ještě podivnější dobrodružství.“

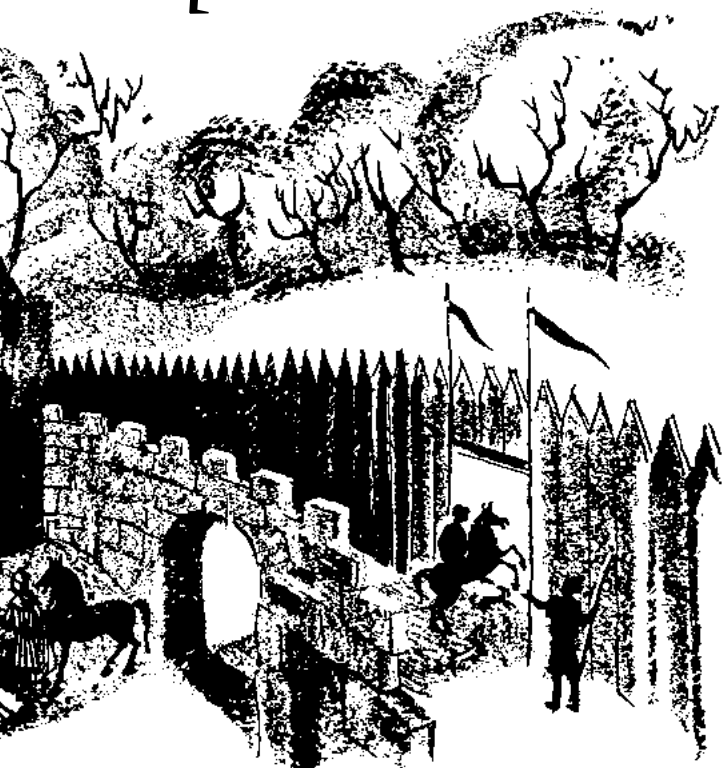
„A možná i my jedeme vstříc nějakému dobrodružství!“ zvolal Piak.

„Nejspíš budeš zklamaný,“ ozval se Bendu, který zadržel koně a počkal na ně. „Nic o Islanu nevíš. Je to místo spíš pro poustevníka, osamělé a opuštěné. Tam se toho moc zažít nedá.“

Druhý díl

Dcera islanského pána

1 Příběh Červeňáka Kvíba

Setmělo se a naši čtyři cestovatelé se na nocleh uchýlili do malé krčmy v dřevorubecké vesnici na okraji lesa.

Po jídle Bendu prohlásil: „Půjdeme brzy na kutě, protože zítra ráno musíme vyrazit na další cestu ještě před východem slunce.“

„Ale skleničku vína tady v šenkovně si přece ještě vypijete,“ lákal je hostinský, který právě přišel sklidit talíře. „Dnes večer je tu spousta hostů, všichni z naší vesnice. Přišli, aby se s vámi setkali. Nemíváme tu často na nocleh rytíře, jako jste vy.“

Tjuri, Evijn a Piak se rozhlédli po ostatních hostech, sedících pohromadě u dlouhého stolu.

Všichni je zvědavě pozorovali.

„Mně se tedy ještě rozhodně spát nechce,“ řekl Piak.

„Mně také ne,“ pronesli Tjuri i Evijn zároveň.

„Mládí nikdy nemá rozum,“ povzdechl si Bendu. „Ale pro mě za mě, klidně tu můžeme ještě chvíli zůstat. Pojdme si však sednout k ostatním; možná se tak ještě něco dozvíme.“

U dlouhého stolu je přijali s radostí a krátce nato už byl rozhovor v plném proudu. Bendu vyprávěl, že on a rytíř Arturin čekají na návrat Ristridina a jeho společníků. Nikdo z vesničanů však bohužel o potulném rytíři neslyšel. Když se navíc dozvěděli, že se vydal do Divokého hvozdu, jen kroutili hlavami.

„Jak může někoho něco takového napadnout?“ divil se jeden z nich.

„Ten les je zakletý,“ tvrdil další. „Neodvážil bych se v něm porazit jediný stromek.“

„Copak ty!“ okřikl ho hostinský. „Pan Ristridin je rytíř; takový pán se nebojí ničeho. Zažil víc dobrodružství, než ty si dokážeš vymyslet. A tihle rytíři tady by ti jistě také mohli hodně vyprávět. Nemám pravdu, rytíři Bendu?“

Bendu si něco zamručel pod fousy.

„Ach, jak by byl život bez rytířů nudný,“ pokračoval rozšafně hostinský. „O čem by se asi tak vyprávělo v příbězích, které slýcháme a které si předáváme?“

„Já znám ještě někoho jiného, kdo dokáže tyhle příběhy vyprávět,“ ozval se jeden z vesničanů.

„Červeňák Kvíbo například. Kde vůbec je Kvíbo?“

„Jen se neboj, však on dorazí,“ zasmál se další host. „Ten určitě nepůjde do postele, dokud si nedá svůj šláftruňk.“

„Červeňák Kvíbo byl v Divokém hvozdu,“ vysvětloval hostinský.

„A copak o tom Červeňák Kvíbo vypráví?“ zeptal se Piak.

Dveře se otevřely a poněkud zastřený hlas zahlaholil: „Kdopak si to tu bere bez dovolení do huby moje krásný červený jméno?“

Dovnitř vešel mimořádně hubený a mimořádně špinavý a otrhaný mladík. Vlasy měl ohnivě rudé, trčící na všechny strany jako bodliny. Dlouhými, neohrabanými kroky se přiklátil ke stolu a posadil se naproti Piakovi.

„To já,“ nedal se Piak. „Slyšel jsem, že znáte pěkný příběh.“

„Příběh, příběh!“ zvolal Červeňák Kvíbo.

„Žádný příběh! Říkám pravdu, čistou pravdu, tak čistou a nepančovanou jako, jako...“

„Jako moje pálenka!“ napověděl mu hostinský.

„Správně! Jako pálenka. Tak mi hned jednu nalej! Tyhle vznešený páni mě určitě pozvou, co?“

„Hm,“ zabručel Bendu, „když bude tvoje vyprávění stát za to.“

„Já umím vyprávět, jen když se něčeho napiju, urozenej pane,“ zašklebil se přátelsky Červeňák Kvíbo.

Bendu mávnul na hostinského. „Tak sem s tím,“ zvolal, „rundu pro všechny, na mě!“

Šenkýř obešel všechny s láhví a džbánem a všichni zvesela pozvedli číše, aby připili na Benduovo zdraví. Červeňák Kvíbo využil příležitosti a hned si nalil ještě jednu skleničku navíc, kterou do sebe rychle obrátil.

„Musíte si ale uvědomit,“ upozorňoval je hostinský, když hlomoz trochu ustal, „že pravdivost Kvíbových příběhů klesá s každou sklenkou, kterou vypije.“

„To je lež!“ vykřikl Červeňák Kvíbo. Rozhlédl se kolem sebe a zabodl prst do hrudi prvního z rytířů, který se mu namanul. Byl to Tjuri. „Rytíři,“ začal fňukat Kvíbo, „jsem zneuznaný muž, nepochopený člověk. Rozumíte mi?“

„Naprosto vám rozumím,“ prohlásil Tjuri, jak nejméně mohl.

„Když něco popiju, líp se mi vypráví, to já vím,“ pokračoval Červeňák Kvíbo. „Doufám, že mi pak konečně budou věřit. Ale myslíte, že mi věřej? Ani náhodou! A to si pak dám ještě jednu, abych ty své zážitky dokázal vylíčit ještě přesvědčivěji. No, a věří mi? Pořád ne. A pak...“ odmlčel se, popadl sklenici, kterou měl nadosah (patřila Tjurimu), a vypil ji až do dna. „Mají strach...“ pronesl potom téměř šeptem. „Vyděšený jsou... Jo!“ vybafnul náhle na Piaka, který se opravdu polekal. „Vyděšený z pravdy!“ Opět ztišil hlas a pokračoval: „Vona to taky není žádná příjemná myšlenka, že pár milí vodsud začíná Divokej hvozď... kde cesty zarostly divokým bejlím, kde obcházejí tajemný bytosti, kde tě v noci budí skučení větru v labyrintu větvení...“

Rozhlédl se po všech přítomných: jasné oči se mu podivně blyštěly v mihotavém světle olejové lampy visící nad stolem. Zapraskal klouby šlachovitých a špinavých prstů a téměř monotónně pokračoval dál: „Já tam byl, dřív, už jako dítě, i když mi to rodiče zakazovali. Odvážil jsem se tam, protože jsem nikdy neporazil ani kmínek, ani kytičku jsem neutrh, jednu jedinou větvičku jsem nezlomil. Krácel jsem po stezkách, dokud nezmizely

v podrostu, pozoroval jsem zvířata, když se přišly napít do tůně. Podél Lesního potoka jsem do hvozdu pronikal hloubějc a hloubějc...“ Přerušil tok svých slov, aby hostinského požádal ještě o jednu skleničku. Nechal pálenku zhoupnout se ve skle ze strany na stranu, zavdal si doušek a pokračoval: „Nebudu vám vypravovat všechno; mohli byste mi uvěřit, a to byste pak dneska v noci neusnuli a zítra v noci možná taky ne. Nebudu mluvit o šustění v trávě a záludných zvucích bůhví čeho. Ani slovo o ztrouchnivělých větvích, požíraných malými brouky, o kradmých krocích, kroutících se hadech, plížících se nohách... Ale Lesní potok mě dovedl až k Prokletým pahorkům.“ Přihnul si mocně pálenky, otřel si ústa a pokýval hlavou.

„Prokletý pahorky,“ zopakoval. „No prokletý, to teda jsou! Motáš se v nich dokolečka a myslíš si, žeš už našel cestu, ale když ji najdeš, je cesta najednou pryč, a když si myslíš, že jdeš zpátky, jdeš dopředu. A když jdeš dopředu, bloudíš víc a víc, pořád hloubějc do nitra Divokýho hvozdu. V údolích mezi Prokletými pahorky leží kostry pod zetlelým listím... bělavý kosti na tmavozeleným mechu, patřící těm, co zbloudili a už nikdy nenašli cestu zpátky. Já tam byl; nechtěl jsem tam jít, ale stejně jsem se tam ocitnul, a od té doby je ze mě jinej člověk.“

Obrátil se na hostinského. „Jak dlouho že jsem to byl pryč?“ zeptal se.

„Déle než měsíc,“ odpověděl tázaný a směrem k novým hostům dodal: „Vrátil se dvakrát hubenější, než je dneska, a blábolil jako opilý. Ale to nakonec dělá pořád.“

„Mlč!“ vykřikl Červeňák Kvíbo, najednou opravdu rozezlený. „Nech mě se opíjet, když mám chuť. Tenkrát jsem ale opilej nebyl, a to je všechno, co ti k tomu ještě řeknu.“

„Ale no tak,“ přemlouval ho Piak, „vyprávějte dál. Co jste zažil v těch Prokletých pahorcích? Vůbec, to je ale jméno! Už jen z něj člověku naskakuje husí kůže.“

„Nic jsem nezažil,“ odsekl Červeňák Kvíbo. „Motal jsem se v nich pořád dokola, a nakonec jsem se vymotal. Ale tehdy jsem se ocitl na špatný straně, hluboko, hluboko v lese, kdesi na západě. Nebylo tam nic, vůbec nic, co by připomínalo lidi. Šel jsem... ne, potácel jsem se a vrávorál, zvířata přede mnou utíkaly, byl jsem úplně sám... a pak, zčistajasna jsem blízko před sebou zaslechl hlasitej jásot. Jo, jásot! Chápeš, co to znamená? Bloudíš lesem, jsi první člověk, kterej se tam po staletích ocitnul, a uslyšíš jásot, nadšenej jásot mezi stromy jen kousek od tebe. Málem to se mnou leknutím seklo; srdce se mi skoro zastavilo. Když doznělo jásání, uslyšel jsem dunění koňskejch kopyt, někdo se zasmál, něco zařinčelo, někdo zakřičel. Když jsem se trochu vzpamatoval, začal jsem se plížit tím směrem a vykoukl opatrně mezi keři. Spatřil jsem mýtinu, kde zrovna probíhal turnaj. Viděl jsem rytíře v plný zbroji na ohnivých koních, na helmách rudý chocholy, na mečích a kopích se jim třpytilo slunce, až oči přecházely. A spousta dalších lidí je sledovala a jásala. Diváci stáli po stranách nebo seděli ve větvích stromů, všichni odění v rudé, zelené a černé.

Díval jsem se a pomalu mi docházelo, že vidím něco, co není určeno mým očím. Tohle nebyly lidský bytosti! Možná to byli duchové lidí, co před dávnými lety žili na místech, kde dnes stojí stromy. Slyšel jsem, že se v lese ještě sem tam nacházejí zříceniny jejich měst. A věděl jsem, že mě nesmějí spatřit, jinak mi vypálí oči. Odplazil jsem se zpátky, odplížil se pryč, utekl jsem od toho místa. A po dlouhý době jsem za pomoci nebes nebo mojí šťastný hvězdy našel cestu zpět Prokletejma pahorkama... cestu do obydenýho světa. Ale snadný to nebylo, to teda ne!“

Kvíbo se odmlčel a znovu si dolil.

„Od toho místa vedlo mnoho cest,“ pokračoval dál tichým hlasem. „Nebudu vám povídat, co jsem tam našel a jak jsem bloumal a bloudil po mnoho dní. Ale uprostřed

těch Prokletých pahorků leží mělké údolí, temné údolí s černým jezerem. Rostou u něj jedovaté houby, šedé nebo mrtvolně bledé. Co se zelená, tam usychá, co kvete, tam hyne..." Posadil se rovně a pokračoval, skoro jako by recitoval nějaké verše: „Je tam návrší, pahorek, stavení, lavici připomíná, porostlou trávou a drny... a otvor v něm, jak zamračené oko... z díry ve střeše stoupá dým vysoko k nebi..."

„A dál?“ zeptal se dychtivě Piak.

Červeňák Kvíbo se na něj podíval, a pak se rozesmál. Napětí náhle povolilo. Zazvonily sklenice a hlomoz nabral na síle.

Kvíbo strčil prst do sklenice a pak ho olízl. „Konec zvonec,“ ušklíbl se na Piaka. „Zbytek si domysli sám.“

„Skončils zrovna v pravý čas,“ ozval se Bendu. „Dobře jsi mluvil, ale musím dát za pravdu hostinskému, tvůj příběh není zrovna důvěryhodný.“

„A proč by to nemohla být pravda?“ bránil vypravěče Piak. „Já bych si něco takového vymyslet nedokázal!“

„A vešels do toho stavení, Kvíbo?“ zeptal se Bendu.

„A vy byste se toho odvážil?“ chtěl vědět dotázaný.

„Já? Samozřejmě, že ano,“ odpověděl bez váhání Bendu. „Ale jsem přesvědčený, že bych tam nic nenašel. Dokonce ani ten oheň, z něhož se mělo kouřit!“

„Není kouře bez ohýnku,“ poznamenal hostinský.

„Kouř bez ohně přece existuje!“ zvolal Kvíbo.

„Tak leda kouř tvé představivosti,“ ušklíbl se Bendu.

„Kouř dob dávno minulých,“ zašeptal Kvíbo, „tajemný dým dávno uplynulých a vyvanutých časů... podívejte, moje sklenice je teď prázdná, ale oheň jejího obsahu stále ještě žhne v mých útrobách!“

„Slyšíte ho!“ zasmál se další z hostů.

„Červeňák Kvíbo vás varuje. Pijte s mírou a vyhněte se Divokému hvozdu!“

„Sem tam sklenička, to nikomu neuškodí,“ zapojil se do debaty hostinský. „Ale Divoký hvozd, od toho je lepší držet se dál.“

„A zrovna ne!“ nesouhlasil Tjuri. „Měli bychom prozkoumat, jak to tam vypadá, co z těch příběhů je pravda a co ne, snažit se ta tajemství rozluštit.“

„Žvásty,“ odbyl ho Červeňák Kvíbo. „Ty tajemství nemůžeš rozluštit, protože to nejsou tvoje tajemství. Nic nám po tom lese není. Já už tam teda nikdy nepudu; mám ho dost až do konce života.“

Tjuri si ho zkoumavě prohlížel. Nevěděl dost dobře, co si o jeho příběhu má myslet. Člověk by řekl, že Kvíbo tomu sám věří, pomyslel si. Ale ani pak to nemusí být pravda.

Mohli snad lidé nebo věci, které už dávno odnesl čas, opět obživnout na osamělých místech, kde dříve žili? Podivná představa v této chudobné, a přece tak útulné šenkovně.

„A co si myslíš teď?“ zeptal se Červeňák Kvíbo.

„Já... myslím, že rytíř Ristridin měl přece jen pravdu, a král Dagonaut ostatně také, když chtěli vědět, co se v Divokém hvozdu děje,“ odpověděl Tjuri.

„A kdyby ses to náhodou dozvěděl, co potom?“ nedal se odbýt Kvíbo. „Jsi ochotný celý noci hrůzou nespát a zírat do tmy? Když teda budeš mít to štěstí a bude ti dovoleno nespát a zírat. Zapomněls už, co jsem vyprávěl o truchlivých údolích v těch Prokletých, nenávistných pahorcích?“

„Hele, nech toho!“ okřikl ho Piak. „To už je jen obyčejné strašení.“

Červeňák Kvíbo se pokusil vstát, i když se mu nohy podlamovaly.

„Statečný rytíři se vystrašit nenechají!“ zvolal. „Ty se vydají do lesa, jako Ristridin z Jihu. Ačkoliv jsou i takový, co radši zůstanou sedět pěkně doma v teple u krbu, jako rytíř Fitol z hradu Islan.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Tajemství Divokého hvozdů***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.